

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 2 | únor 2022

- 2** O čem se mluví... nejen o zodpovědném přístupu k odpadu
s náměstkem primátora Janem Nadrchalem

- 3** Výstavbě autobusového nádraží už nic nebrání

- 3** Terminál B postaví společnost BAK

- 5** Výstava porcelánu Rosenthal – příběh bílého zlata

- 14** Čin, který vstoupil do dějin – seriál o událostech roku 1942

Pardubice

O čem se mluví...

... nejen o zodpovědném přístupu k odpadu s náměstkem primátora Janem Nadrchalem

Mnoho měst v republice navyšovalo poplatky, který obyvatelé zaplatí za svoz komunálního odpadu. Pardubice k nim ale nepatří, poplatek se nenavýšil. Proč?

Protože navýšení poplatku bych považoval za demotivující ve chvíli, kdy potřebujeme, aby se obyvatelé chovali k odpadu stále zodpovědněji, tedy aby odpad správně třídili, aby se ještě ve větší míře využívaly popelnice a kontejnery na bioodpad. V Pardubicích obyvatelé za svoz odpadu platí 650 korun za osobu ročně. Podle výhledu finanční náročnosti odpadového hospodářství na rok 2022 vyjde likvidace odpadů a s tím související činnosti na téměř 93 milionů korun. Od obyvatel bychom měli na poplatek letos vybrat téměř 57 milionů, zbývajících zhruba 36 milionů doplatí město.

Co říkáte na výtky, že jsou kontejnery, především ty na tříděný odpad, přeplněné?

Produkce odpadu se stále zvyšuje, je velmi pravděpodobné, že to má souvislost s jiným nákupním chováním i životním stylem v „kovidové“ době. Souvisí s tím i přibývající nepořádek kolem kontejnerových stání. Jako řešení se nabízí dvě varianty. První z nich je roz-

šíření kontejnerových stání, které však často naráží na nevoli ze strany občanů, druhou možností je častější svážení odpadu. V každém případě by obě řešení znamenala navýšení nákladů s tím spojených. Aby bylo možné náklady za svoz odpadu pro občany i nadále zachovávat na stávající úrovni, je potřeba využít celou kapacitu kontejnerů. Nádoby jsou často plné nesešlápnutých krabic a PET lahví, takže kontejnery pojmu mnohonásobně méně odpadu. Kromě toho lidé u kontejnerů zřejmě z pohodlnosti odkládají také velkoobjemový odpad, který správně patří na separační dvůr, v případě občanů bez možnosti dopravy do velkoobjemových kontejnerů. Se Službami města Pardubic jednáme o možných změnách harmonogramu svozů, zároveň však prosíme občany, aby mysleli na své okolí a třídili smysluplně a zodpovědně.

Nebude trvat dlouho a komunální odpad se nebude moci ukládat na skládky. Přemýšlíte, co pak?

Řešení vidím v centru pro komplexní využití odpadu, zkráceně CEKVO. Jde o projekt, který má za cíl zajistit co nejefektivnější využití veškerého tříděného odpadu. Základní myšlenka je taková, že na jednom místě se tříděný odpad do-

třídí (například plasty podle barev), vyseparuje se z něj to, co je již nevyužitelné, a tyto druhotné suroviny se následně ve stejném areálu rovnou zpracují na nové výrobky (například stavební materiály). Tím by mělo docházet k úsporám pro koncové zpracovatele (čas, doprava, překladiště atd.), ale i úsporám pro městskou pokladnu, kdy by městu měli zpracovatelé za vytříděné suroviny platit. Další nespornou výhodou je, že se tím minimalizuje množství toho, co skončí na skládce, respektive spalovně. V ideálním případě by tento projekt měl zajistit stabilizaci výše poplatků za svoz a likvidaci odpadu v Pardubicích. Součástí centra by měl být i technologický inkubátor, kde by vznikaly nové technologie na zpracování odpadu, ty by se následně mohly v CEKVO i „přivést k životu“ a provozovat. Soukromí investoři, kteří chtějí s městem tento projekt realizovat, již intenzivně pracují na přípravných pracích. V nejbližších měsících by mělo zastupitelstvo města schvalovat memorandum o spolupráci, to bude dalším důležitým milníkem v tomto projektu.

Jak se díváte na snahy vlastníka spalovny v Rybitví o znovuoobnovení provozu?

Jednoznačně negativně. Město Pardubice ve čtvrtek 13. ledna 2022 podalo na Ministerstvo životního prostředí nesouhlasné vyjádření k obnovenému záměru Modernizace spalovny průmyslových odpadů, provozovna Pardubice – Rybitví. Proces posouzení vlivu na životní prostředí spustilo Ministerstvo životního prostředí na základě přepracované dokumentace záměru a jeho vlivu na životní prostředí, kterou předložil majitel spalovny. Nesouhlasné vyjádření města se argumentačně opírá o odborné stanovisko specialistů sdružení Arnika Jindřicha Petříka a Nikolaj Jelínka, které nechala zpracovat obec Srnojedy, formulačně pomohla advokátní kancelář

Frank Bold Advokáti. Podle našeho názoru má předkládaný záměr znovuzprovoznění spalovny řadu vážných nedostatků. Jsem přesvědčen, že kladné stanovisko nelze vydat. Samospráva města udělá maximum pro to, aby všemi legálními a možnými způsoby zamezila obnovení provozu spalovny a spalování průmyslového odpadu. Lituji, že se v roce 2017 nepodařilo prosadit, aby město spalovnu odkoupilo. Je to nejistější způsob, jak mít spalovnu pod kontrolou.

Hodně se nyní hovoří o zdražování energií. Jak na to reaguje město?

Stejně jako každá domácnost se musíme snažit šetřit. K tomu by městu mělo pomoci zapojení všech školek, škol a administrativních budov v majetku města do systému energetického dispečinku. Energetický dispečink představuje maximální kontrolu uživatele nad spotřebou energií ve sledovaném objektu. Monitoring energií, tedy elektrické energie, plynu, vody i tepelné energie probíhá online 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Součástí provozu dispečinku jsou pravidelné zprávy, ve kterých je vždy určité období zhodnoceno. Vznikne též návrh na opatření, která vedou ke snížení energetické náročnosti. Zcela zásadním a důležitým prvkem celého systému energetického dispečinku je především vyhodnocení a včasné odhalení havarijních stavů. V případě havárie umí systém včas zasáhnout. Například dojde-li k nadměrnému odběru vody nebo dochází-li k odběru vody i v neprovozní hodiny, systém to zaznamená a automaticky informuje správce budovy. Často se tak odhalí podtékající splachovač či nedotažený kohoutek. Energetický dispečink a jeho provoz, monitoring a vyhodnocování je tak základním nástrojem pro následné realizace energeticky úsporných opatření, která přinášejí úspory a snižují energetickou náročnost budovy.

Radniční zpravodaj periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Nataša Hradní, Iveta Koubková, Alexandra Tušlová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Iveta Koubková, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubic, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 31. ledna 2022. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 3/2022: 17. února 2022.

Výstavbě autobusového nádraží už nic nebrání

Poslední překážka, která ještě bránila výstavbě dopravního terminálu B v Pardubicích, je zřejmě překonána. K dohodě spěje spor města s nájemci posledních dvou bytů v domě, který má být během výstavby nového terminálu částečně zbourán.

Nájemci si již vybrali byty z majetku města a v dohledné době by měla být podepsána dohoda mezi oběma stranami. Přestěhování do nových bytů nebu-

de podle rozhodnutí nájemníků řešením dočasným, ale trvalým.

Nájemci, kteří dosud odmítali své dosavadní byty opustit, získají smlouvy na pronájem vybraných bytů na dobu neurčitou, město jim zajistí na vlastní náklady stěhování a poskytne jim finanční kompenzaci za komplikace, které jim stěhováním vzniknou. Uvolní si tak „ruce“ pro zahájení výstavby dopravního terminálu B pro meziměstské auto-

busové spoje, který nahradí dosavadní autobusové nádraží. Místo něho plánuje soukromý vlastník pozemků bytovou výstavbu. „Jsem rád, že je vše na dobré cestě a stavba terminálu začne dle našeho plánu. Kdyby se tak nestalo, mohlo by být ohroženo čerpání dotací,“ řekl primátor Martin Charvát.

V současné době má město již vybraného dodavatele stavby, která má začít na jaře a potrvá zhruba rok. Nový termi-

nál bude stát v sousedství hlavního vlakového nádraží a bude navazovat na nedávno zrekonstruované přednádraží s terminálem pro městskou hromadnou dopravu. Usnadní se tak cestování a zejména přestupy všem lidem využívajícím veřejnou dopravu. Stavba přijde na více než 128,5 milionu korun, téměř 100 milionů ale město získá z evropských peněz prostřednictvím integrované územní investice.

Terminál B postaví společnost BAK

Pardubice znají firmu, která pro město postaví dopravní terminál pro meziměstskou autobusovou dopravu. Ve veřejné soutěži na stavbu terminálu B, který bude navazovat na terminál městské hromadné dopravy před pardubickým hlavním nádražím, v tendru zvítězila pražská společnost BAK s nabídkovou cenou přes 106,3 milionů korun, s daní tedy téměř 129 milionů korun.

„Na tuto stavbu máme schválenou dotační podporu z ITI ve výši téměř 100 milionů korun, zbývající náklady půjdou

na vrub města. Je to jedna ze staveb, kterou zrealizovat musíme, neboť majitel pozemku pod stávajícím autobusovým nádražím již deklaroval své rozhodnutí tuto plochu využít k nové výstavbě. Navíc tím, že terminál B přímo naváže na nedávno zrekonstruované přednádraží, v jehož sousedství v budoucnu vznikne nový obchodně administrativní komplex, získají Pardubice ze západní strany zasloužené důstojný vstup do města,“ konstatoval náměstek primátora Jan Nadrchal s tím, že stavba nového terminálu by měla začít na jaře.

Původně měla být součástí stavby terminálu B i provozní budova jako záze- mí například pro Dopravní podnik města Pardubic či některé odbory pardubického magistrátu. „Vzhledem ke stavu ekonomiky a městského rozpočtu jsme se však, podobně jako u jiných projektů, rozhodli přistoupit k úspornější variantě a z návrhu stavby vyjmout dostavbu administrativní budovy,“ řekl primátor Martin Charvát.

Stavba nového terminálu potrvá zhruba 12 měsíců a celkem přijde na více

než 128,5 milionu korun. Pardubice chtějí ale ještě letos vybudovat, s pomocí prostředků z ITI, také terminál u Univerzity Pardubice. „Zatímco terminál B řeší lepší propojení autobusové a vlakové dopravy a jejich napojení na městskou hromadnou dopravu, terminál Univerzity zabezpečí odpovídající infrastrukturu pro jeden z dopravních uzlů ve městě, kde dochází ke křížení regionální a městské hromadné dopravy. Jeho stavba vyjde zhruba na 27 milionů korun,“ dodal primátor.

Město hledá provozovatele skateparku

Pardubice zahájily koncesní řízení, na jehož konci by měl být znám nový provozovatel skateparku nacházejícího se v ulici Kpt. Bartoše. Zájemce, který v řízení uspěje, se bude o areál starat po dobu sedmi let a jeho úkolem bude

zajistit bezpečnost areálu, který je ideálním místem pro všechny milovníky skateboardů, BMX kol, inline bruslí nebo koloběžek. „Areál se stal zejména mezi mladými lidmi vyhledávaným místem k tomu, aby zde smysluplně trávili svůj

volný čas. Věřím, že se nám podaří najít vhodného zájemce, který by měl provoz skateparku převzít zhruba ve druhé polovině tohoto roku,“ informuje náměstek primátora Jan Nadrchal s tím, že jednou z podmínek je prokázání, že zájemce

po dobu minimálně tří po sobě jdoucích sezon provozoval areál stejné nebo podobné velikosti. Zájemci mohou své nabídky zasílat do 10. února 2022 do 11:00 hodin elektronicky prostřednictvím Národního elektronického nástroje (NEN).

Městu stále chybí nové obchvaty

Chrudim a Slatiňany slaví, zdejší obchvat je dokončen. V případě Pardubic to však může znamenat další komplikace, zejména co se kruhové křižovatky u Parama týče. Podle radnice je proto nyní potřeba zaměřit pozornost na zajištění tranzitního průjezdu města.

„Gratulujeme obyvatelům Chrudimi a Slatiňan, že se dočkali dokončeného

obchvatu, oběma městům a okolním obcím to od dopravy nepochybně velmi uleví. Pro Pardubice už to tak radostné není, jelikož se ve směru od Nasavrk zvýší kapacitní vytíženost komunikace I/37. Řidiči, kteří ušetří čas díky dostavenému obchvatu, tak budou možná o to déle čekat na křižovatce u Parama, která se pro ně stane na cestě do Pra-

hy zásadní překážkou, jelikož se k ní v kratším čase dostane více automobilů včetně vozidel tranzitní dopravy,“ konstatuje náměstek primátora pro dopravu Petr Kvaš.

Pardubice jsou navíc podle posledních průzkumů třetím nejhorším městem v ČR v počtu času stráveném v kolonách. „Z velké části za to může právě křížení komunikace I/37 a komunikace I/2 (Pražská) u Parama, které tvoří úzké hrdlo na obou komunikacích I. třídy. Je naprosto nezbytné, aby se zástupci státu začali tímto problémem co nejdříve zabývat,“ dodává náměstek Kvaš, podle jehož slov je nyní potřeba, aby byla pozornost po dokončení obchvatu Chrudimi a Slatiňan přesunuta na Pardubice. „Tento problém vnímám jako výzvu pro nového ministra. Pardubice po dvaceti letech stále nemají vyřešený žádný obchvat, přitom je potřeba, aby se krajskému městu tranzit vyhnul a doprava zde se stala plynulejší, což bez obchvatů nebude nikdy možné,“ doplňuje náměstkova slova primátor Pardubic Martin Charvát.

Dotační programy pro rok 2022 odboru sociálních věcí

Statutární město Pardubice vyhlašuje pro rok 2022 podmínky dotačních programů na podporu činností v oblasti sociální a zdravotní, prevence kriminality, zvyšování bezpečnosti a sociálního podnikání. Žádosti o poskytnutí dotací je možné podat pouze elektronickou formou přes aplikaci „Portál občan“, a to v následujících termínech:

Program podpory rodinných center – od 21. 2. do 1. 3.

Program prevence kriminality a zvyšování bezpečnosti – od 7. 3. do 16. 3.

Tematická výzva na podporu sociálního podnikání – od 3. 3. do 13. 3.

Informace o jednotlivých dotačních programech naleznete na stránkách města www.pardubice.eu/urad/radnice/verejna-podpora-dotace-a-granty/. Na této adrese jsou v současné době zveřejněny podmínky všech dotačních programů. Bližší informace podají správci dotačních programů: Daniela Víznerová, tel. 466 859 623, e-mail: daniela.viznerova@mmp.cz nebo Marcela Ožďanová, tel. 466 859 144, e-mail: marcela.ozdanova@mmp.cz.

Rosenthal – příběh bílého zlata

Pardubice v letošním roce slaví třicetileté partnerství s bavorským městem Selb. Při této příležitosti je v galerii Mázhaus na Pernštýnském náměstí k vidění výstava Rosenthal – příběh bílého zlata, představující historii světo- vě proslulé porcelánky Rosenthal, která má své sídlo právě v Selbu. Součástí výstavy bude také tvůrčí dílna, která bude sloužit k praktické ukázce výroby porcelánu. Workshopy pro veřejnost se budou konat ve dnech 11. a 25. února a 11. března od 16:00 do 17:30 hodin. Během praktické ukázky děti poznají techniku výroby porcelánu a budou si sami vyzkoušet dekoraci předem odlitého porcelánového koníka, jehož design byl navržen speciálně

pro účely našich workshopů. Na památku si jej budou moci odnést domů. Výstava, která potrvá do 30. března, i workshopy jsou zdarma. Rezervace na workshop pro veřejnost na e-mailové adrese chaloupka@ticpardubice.cz.

Patnáctitisícové partnerské město Selb ležící u českých hranic vám představíme také v rámci výstavy v hale Turistického informačního centra Pardubice od 14. února do 31. března. Dozvíte se takřka vše, co Selb a jeho okolí svým návštěvníkům nabízí. Více informací o akcích, které jsou součástí oslav Bavorského roku, naleznete na stránkách www.ipardubice.cz a na www.pardubice.eu/o-pardubicich/bavorsky-rok-2022.

Třešňovku na Červeňáku čeká obnova

V měsíci lednu začala obnova třešňového sadu na Červeňáku. Léta zanedbávané stromy lidé ze spolku Pestré Polabí „vyprostí“ ze sevření náletových dřevin, vzrostlé stromy arboristicky ošetří a mladým semenáčkům dají prostor pro další růst a postupnou obměnu třešňovky.

„Pozůstatek výsadby vysokokmenů třešní na jižně exponované terase Chru-

dimky je velice hodnotnou částí přírodního parku Červeňák. Třešňový sad je aktuálním i potenciálním biotopem řady druhů hmyzu, včetně ohrožených, a významně přispívá k různorodosti druhů žijících na tomto území,“ řekl náměstek primátora Jan Nadřchal.

Pozůstatek třešňového sadu se stromy různého stáří tak čeká nejpr-

ve výřez náletových dřevin. Zachovány zůstanou pouze hodnotné stromy a na vhodných místech i solitérní keře, typické pro českou krajinu, jako černý bez, šípková růže a podobně. Při následném řezu třešní budou odborníci brát ohled i na hmyz, jehož život je vázán na takzvané mrtvé dřevo. V území bude ponechán maximální počet

odumírajících nebo mrtvých stromů ve formě torza nebo vyšších pařezů, navíc bude na vhodných místech ponechána dřevní hmota, která během rozkladu poskytne hmyzu úkryt i vhodné podmínky k životu. Pro letošní rok se nepočítá s dosadbou sadu, ten by měl být obnovován postupně, s důrazem na přirozenou obnovu porostu.

Divadlo přesunulo GRAND Festival smíchu na jaro

Východočeské divadlo vzhledem k dramatickému nárůstu nález covidem a následným karanténám a izolacím v hostujících souborech zrušilo lednový GRAND Festival smíchu a jeho 22. ročník uskuteční až v náhradním jarním termínu, který je však nyní v jednání a bude s předstihem uveřejněn. Zakoupené

vstupenky na soutěžní komedie i veselejší tituly doprovodného programu zůstávají v platnosti.

„Bohužel jsem se musel rozhodnout přeložit letošní ročník GRAND Festivalu smíchu na příznivější období. Epidemická situace byla natolik omezující, že bychom nemohli poskytnout všem sou-

borům srovnatelné podmínky soutěže a zároveň bychom je i sebe vystavovali zvýšenému riziku onemocnění. Nechtěli jsme také přispívat k pandemické situaci ve městě, které je v období festivalu zatíženo zvýšenou návštěvností účastníků festivalu z jiných měst. Velmi nás mrzí, že jsme zklamali spoustu di-

váků, kteří se stejně jako my těšili, že si toto chmurné období zlepšili nejlepšími komediemi, jež jsme z celé republiky vybrali. Uděláme však vše pro to, abychom ještě v letošní sezóně festival uspořádali a užili si jej v neomezené míře, kterou si zaslouží,“ uzavírá ředitel Východočeského divadla Petr Dohnal.

Únorovou novinkou Východočeského divadla bude komedie Ona není vadná!

Pardubický divadelní soubor právě zkouší dalšího potenciálního adepta do soutěže GRAND Festivalu smíchu, crazy komedii s prvky sci-fi Ona není vadná!, kterou napsal Alan Ayckbourn, jeden z nejúspěšnějších žijících dramatiků na světě. Mimochodem VČD uvádí i jeho komedii Z postele do postele, která se pyšní titulem Komedie roku 2018 a komedie diváků 19. ročníku GRAND Festivalu smíchu.

Chystanou novinku v repertoáru Městského divadla inscenuje, stejně

jako zmiňovanou hru Z postele do postele, režisér Zdeněk Dušek, který s VČD pohostinsky spolupracuje již od roku 2001. „Je podepsán pod inscenacemi Spor, Hrobka s vyhlídkou, Úžasná svatba, Racek, Černá komedie, Richard III., Lháři, Z postele do postele a Spříznění volbou,“ připomíná dramaturgyně Jana Pithartová.

Děj komedie Ona není vadná! se odehrává v televizním studiu, které vyrábí nekonečné seriály. „Studio zaměřená v zájmu nízkorozpočtové

produkce místo herců aktoidy, herecké roboty. U jejich režie, či spíše vedení pohybů a hlasových projevů, skončil s věčnou sklenkou v ruce jeden z nejvýznamnějších filmových režisérů minulosti, Chandler Tate. A právě za ním sem přijde mladý nadšený adept scenáristiky Adam Trainsmith, který obdivuje Tateovu dřívější skutečně uměleckou tvorbu. Chvilí sleduje natáčení schematických situací v prefabrikovaných dějích a pojednou si všimne, že jedna robotka projevuje smysl pro humor, který

vůbec nesouvisí s naprogramovanou rolí, a působí snad dokonce spontánně. Adam se jí začne věnovat a nestačí se divit. A pak se dějí věci,“ prozrazuje výchozí zápletku Jana Pithartová.

V komedii z prostředí televizního natáčení hlavní role ztvárňují Karolína Šafránková, Josef Lásk a Alexandr Postler. Premiéra, kterou ve foyer doprovází vernisáž výstavy obrazů Jiřího Vavříny, je naplánována na 26. a 27. února.

Radek Smetana, PR manažer VČD

70 let provozu trolejbusů v Pardubicích

V sobotu 22. ledna 2022 tomu bylo přesně 70 let od chvíle, kdy v Pardubicích poprvé vyjely trolejbusy podle jízdního řádu. Dopravní podnik si tuto událost připomněl nasazením všech základních typů v současné době provozovaných nízkopodlažních trolejbusů na lince č. 3 do Lázní Bohdaneč a výpravou historického trolejbusu Škoda 14Tr na tuto linku. Není to jediná akce, kterou v rámci oslav tohoto výročí dopravní podnik na letošní rok přichystal. Těšíme se, že s příznivci a fandý veřejné dopravy tyto události společně oslavíme také 14. května 2022. Na tento den chystáme Den otevřených dveří, kdy si návštěvníci budou moci prohlédnout přímo v areálu dopravního podniku moderní a historická vozidla a projít si také zázemí vozovny.

Pokud zapátráme v historii, dozvíme se, že již od počátku 20. století vznikaly v Pardubicích různé plány na výstavbu

elektrických drah. K vybudování zamýšlených tramvajových tratí ale nikdy nedošlo, později byly v úvahách tramvajové tratě nahrazeny trolejbusovými. Po druhé světové válce začaly plány na výstavbu trolejbusových tratí získávat konkrétní obrysy. Původní velkolepé studie na vybudování několika okruhů a tratí vzaly brzo za své, přesto se ale na podnět centrálních úřadů v Praze pokračovalo ve snaze zahájit provoz trolejbusové dopravy ve větších městech v Československu včetně Pardubic.

Během května a června roku 1949 se uskutečnilo několik jednání, kterých se zúčastnili zástupci závodních rad podniků, škol, zdravotnických zařízení, finančních institucí a také národních výborů. Při jednání dne 22. června 1949 bylo definitivně rozhodnuto o výstavbě trolejbusových tratí v Pardubicích. Ještě na podzim téhož roku začal pan Ladislav Holubář, který se stal v následujícím roce prvním národním

správcem nově založeného Dopravního komunálního podniku (DKP) města Pardubice, studovat a doplňovat projekty a jednat s dodavateli materiálu a montážními podniky a také se mu podařilo vyjednat některé úpravy komunikací. Na přelomu léta a podzimu roku 1950 byly do Pardubic dodány stožáry a instalační materiál. Výstavba nových trolejbusových tratí zajišťovaná Elektromontážními závody Praha a DKP města Pardubice byla zahájena.

V průběhu stavby v březnu 1951 byl vznesen požadavek národních podniků VCHZ a Synthesia a města Bohdaneč a jeho lázní na prodloužení trolejbusové linky až do Bohdaneč, namísto původně plánovaného ukončení na točnu UMA. Projekt byl změněn, velice rychle se podařilo sehnat potřebný materiál. Na prodloužení tratě do Bohdaneč se také svou prací významně podíleli občané Bohdaneč. První zkušební jízda trolejbu-

su na trati do Bohdaneč se uskutečnila dne 28. prosince 1951.

O necelý měsíc později, v neděli 20. ledna 1952, se konalo slavnostní zahájení provozu. Všech šest trolejbusů se nejprve seřadilo na Stalinově třídě (dnešní třída Míru), aby po proslovech čelných představitelů a přestřelení pásky společně vyrazilo za nepříznivého počasí do Bohdaneč. Silnice byly zaváté sněhem, takže některé z trolejbusů během cesty utrpěly menší šrámy. O dva dny později, v úterý 22. ledna 1952, vyjely na novou linku s číslem 3 poprvé trolejbusy podle jízdního řádu. Trasa linky tehdy vedla od starého nádraží přes Stalinovu a Švermovu ulici kolem sv. Josefa přes Trnovou, Semtín a točnu UMA až do Bohdaneč. Tím se začala psát nejen historie linky, které její původní číslo a ukončení v Bohdaneči zůstalo až do dnešních dnů, ale také historie provozu trolejbusů v Pardubicích. **Jitka Malinská, DPMP**

Parádní nápad 2022

Je tu už třetí ročník soutěže Parádní nápad. Soutěže, do které se mohou ještě do konce února zapojit začínající či potenciální podnikatelé se svými inovativními nápady. Na každý z nich se už teď těší organizátoři z Pardubického podnikatelského inkubátoru (P-PINK), organizace PowerHUB a Parádního kraje, inovační značky Pardubického kraje.

Máte originální podnikatelský nápad? Můžete světu nabídnout něco, co umíte právě jen vy? Můžete mít z realizace tohoto nápadu prospěch vy, ale ideálně i vaše okolí a celá společnost? A chcete svůj nápad představit odborníkům a nechat si pomoci jej posunout dál? Pak neváhejte a přihlaste se do soutěže Parádní nápad! Soutěž je vyhlašována ve dvou kategoriích, a to jednak pro projekty

ve fázi nápadu, a potom pro projekty, které už jsou částečně rozpracovány či realizovány. Přihlásit se mohou jak jednotlivci, tak inovativní týmy.

Pro ty nejlepší jsou připraveny odměny, které jim pomohou s přetvořením nápadu do reálného produktu či s podnikáním obecně. Tou nejzásadnější je komplexní balíček služeb od P-PINK. Zahnuje konzultace se zkušenými mentory, kteří budou nápomocni dalšímu rozvoji projektu, nebo příležitost představit se investorům na tematických akcích. Součástí balíčku je i možnost využít zázemí P-PINK (např. sdílené pracovní místo, virtuální sídlo apod.). A připraveny jsou další věcné i finanční ceny.

Svou hodnotu však už má samotná účast v soutěži. Nejenže budete moci zís-

kat náhled na svoje nápady v konkurenci mladých inovátorů z celé České republiky i ze Slovenska, odměnou vám budou i cenné zkušenosti z prezentace vašich projektů, důležité informace, cenné kontakty a zpětná vazba vašemu snažení.

To potvrzuje i studentka Viktorie Švarcová, která v době předchozího ročníku studovala na Střední průmyslové škole potravinářství a služeb v Pardubicích a nyní pokračuje ve studiu na Labské střední škole. V soutěži její projekt „Rozsviť si“ zabodoval a získal ocenění Nejlepší studentský projekt. „Do soutěže Parádní nápad jsme se s bývalou spolužačkou přihlášily především kvůli získání nových zkušeností, které se mi hodí k mému současnému nástavbovému studiu v oboru Podnikání. Díky soutěži už nemám pro-

blém prezentovat své nápady před cizími lidmi a obhájit si je.“

O své dojmy se podělil také Juraj Atlas, tvůrce startupu Liftago a také zakladatel projektu Mileus, se kterým v prvním ročníku soutěže Parádní nápad zvítězil v kategorii inovativních projektů: „Zapojte se, není co ztratit, naopak můžete mnoho získat. Soutěže tohoto typu vás naučí najít vhodný způsob, jak svůj nápad odprezentovat a posunout jej o pár kroků dopředu.“

Mezi úspěšnými absolventy soutěže můžete být i vy, přihlášku naleznete na www.paradninapad.cz. Další informace a dojmy účastníků jsou k dispozici na FB stránce P-PINK.

Registrace je otevřena do 28. 2. 2022.

Petra Srdínková, P-Pink

PARDUBIČTÍ TAHOUNI

NEJLEPŠÍ AKCE V PARDUBICÍCH 2022 *Bud' u toho!*

GRAND Festival smíchu

1

22. ročník soutěžní přehlídky
nejlepších komedií českých
a moravských profesionálních
divadel

Místo konání:
Východočeské divadlo Pardubice
(Městské divadlo, Malá scéna)
Termín: jaro 2022
www.festivalsmichu.cz

Městské slavnosti – Zrcadlo umění

6

21. ročník jarní části Městských
slavností, multižánrový festival
amatérské kultury regionu
Místo konání:
Pernštýnské náměstí,
ulice města

Termín: 15.–17. 6. 2022
www.zrcadloumeni.eu
www.pardubice.eu

Koně v akci

11

24. ročník mezinárodní
výstavy o koních a lidech
Místo konání:
Pardubické závodíště
Termín: 10.–11. 9. 2022
www.zavodistepardubice.cz

Pardubické hudební jaro

2

44. ročník mezinárodního
hudebního festivalu
Místo konání: Sukova síň
Domu hudby, Zámek Pardubice,
Radnice Pardubice, odletová hala
Letiště Jana Kašpara, Kostel
sv. Jana Křtitele
Termín: 31. 3.–11. 5. 2022
www.pardubicehudebnijaro.cz

Czech Open

7

33. ročník mezinárodního
festivalu šachu a her
Místo konání: kongresové
centrum IDEON
Termín: 14.–31. 7. 2022
www.czechopen.net

Zlatá přilba

12

74. ročník mezinárodních
motocyklových
plochodrážních závodů
Místo konání:
plochodrážní stadion Svítkov
Termín: 25. 9. 2022
www.zlataprilba.cz

Pardubický vinařský půlmaraton

3

16. ročník mezinárodního
běžeckého závodu
Místo konání: ulice města
Termín: 9. 4. 2022
www.pardubickyvinarskypulmaraton.cz

Pardubická juniorka

8

95. ročník
mistrovství ČR v kategorii
staršího dorostu v tenise
Místo konání:
Kurdy LTC Pardubice, Labská
Termín: 6.–12. 8. 2022
www.pardubickajuniorka.cz

Městské slavnosti – podzimní část s ohňostrojem

13

28. ročník multižánrového
festivalu s tradiční
ohňostrojovou show
Místo konání:
Pernštýnské náměstí,
historické centrum města
Termín: 7.–8. 10. 2022
www.pardubice.eu

Aviatická pouť Pardubice

4

30. ročník mezinárodní
airshow s bohatým
doprovodným programem
Místo konání: Letiště Pardubice
Termín: 28.–29. 5. 2022
www.aviatickapout.cz

Sportovní park Pardubice

9

Unikátní sportovní festival
pro malé i velké návštěvníky –
9 dní plných sportu v Parku
na Špiči
Místo konání: Park na Špiči
Termín: 6.–14. 8. 2022
www.sportovnipark.cz

Velká pardubická se Slavia pojišťovnou

14

132. ročník slavného
překážkového dostihu
Místo konání:
Pardubické závodíště
Termín: 9. 10. 2022
www.zavodistepardubice.cz

Folklórní festival Pardubice – Hradec Králové – Pernštýnská noc 3. 6.

5

30. ročník folklórního festivalu
s jarmarkem v kulisách
historického centra města
Místo konání: Zámek Pardubice,
historické centrum města
Termín: 3.–5. 6. 2022
www.folklornifestival.cz

Pardubická vinařská noc – Pardubický festival vína

10

25. ročník oblíbeného festivalu
s prezentací vinařské produkce
z Čech, Moravy i celého světa
v kulisách pardubického zámku
Místo konání: Zámek Pardubice
Termín: 26.–27. 8. 2022
www.pardubickyfestivalvina.cz

Pardubice

www.tahouni.eu

Primátor: Nekoupit spalovnu se ukázalo jako promarněná příležitost

Město Pardubice ve čtvrtek 13. ledna podalo na Ministerstvo životního prostředí nesouhlasné vyjádření k obnovenému záměru Modernizace spalovny průmyslových odpadů, provozovna Pardubice, Rybitví. Proces posouzení vlivu na životní prostředí spustilo Ministerstvo životního prostředí na základě přepracované dokumentace záměru a jeho vlivu na životní prostředí, kterou předložil majitel spalovny. Předmětem záměru je zájem majitele o zásadní rekonstrukci a znovu uvedení do provozu dlouhodobě odstavené spalovny průmyslového odpadu v katastrálním území Rybitví.

„Nesouhlasné vyjádření města se argumentačně opírá o odborné stanovisko specialistů sdružení Arnika Jindřicha Petráka a Nikolý Jelínka, formulačně pomohla advokátní kancelář Frank Bold Advokáti,“ komentuje nesouhlasné vyjádření města

náměstek pardubického primátora Jan Nadrchal, do jehož gesce patří i životní prostředí. „Podle našeho názoru má předkládaný záměr znovuzprovoznění spalovny řadu vážných nedostatků. Zdůvodnění záměru považujeme za nedostatečné, stejně tak je nedostatečné posouzení kumulativních vlivů záměru, podle našeho názoru nejsou zohledněny požadavky na spalovny podle Stockholmské úmluvy, jako nepostačující vidíme i hodnocení vlivu záměru na zdraví a životní prostředí,“ vysvětluje Jan Nadrchal, který dodává, že nedostatků je dle jeho názoru v záměru daleko více. Vzhledem k uvedeným nedostatkům je město přesvědčeno, že kladné stanovisko nelze vydat. „Samospráva města udělá maximum pro to, aby všemi legálními a možnými způsoby zamezila obnovení provozu spalovny a spalování průmyslového odpadu. To si Pardubice

a jejich okolí nezaslouží,“ říká odhodlaně Jan Nadrchal. „Nesouhlasné stanovisko města je výsledkem společné iniciativy města, městských obvodů i sousedních dotčených obcí. Všem děkuji za spolupráci a kooperaci,“ dodává náměstek Nadrchal, který v tomto ohledu vyzdvihuje například obec Srnojedy a jejího starostu.

„Vidím jako promarněnou příležitost, že se nepodařilo areál spalovny odkoupit v roce 2017, tehdy jsme byli krůček před cílem. Bohužel došlo na má slova, když jsem upozorňoval, že hrozbu zprovoznění spalovny lze jednou pro vždy zažehnat pouze tím, že spalovna bude naše a budeme o jejím osudu rozhodovat my,“ říká primátor Martin Charvát a připomíná tak hlasování zastupitelstva města z května roku 2017, kdy sice záměr odkoupit spalovnu do majetku města schválen byl, ale zastupitelstvo již nepředložilo peníze na re-

alizaci odkupu. „Jsem odhodlán vyvolat nové jednání se společností AVE o odkupu areálu spalovny. Stále to považuji za nejbezpečnější cestu, jak tuto hrozbu pro Pardubicko eliminovat. Nicméně se obávám, že vlivem toho, že současný majitel se blíží ke svému cíli spalovnu zprovoznit, bude cena pro případný odkup daleko vyšší, než jsem vyjednal v roce 2017,“ doplňuje Martin Charvát.

Ministerstvo ŽP nyní zadá pověřené osobě zpracování odborného posudku, který vyhodnotí, zdali byla dokumentace záměru zpracována podle náležitosti zákona, a vyhodnotí jednotlivé došlé připomínky. Závěrem posudku navrhne vydat buď zamítavé stanovisko, nebo stanovisko povolující záměr s případnými podmínkami. Poté bude následovat veřejné projednání a na základě námitek a argumentů ministerstvo vydá výsledné rozhodnutí.

Přijaté Zásady otevírají cestu udržitelnému rozvoji

Nové Zásady pro spolupráci s investory, které přinesou do Pardubic transparentní komunikaci mezi městem a developery a jasné podmínky pro umístování nových projektů do území, schválili nejen radní, ale v lednu také Zastupitelstvo města Pardubice. V účinnost dokument vejde na začátku března, tedy po nástupu městského koordinátora developerský záměrů do funkce. Klíčový dokument má za cíl sjednotit postup uvnitř úřadu, zlepšit koordinaci přípravy větších investičních záměrů mezi městem a investory a sladit je s plánovaným rozvojem města i městských obvodů, netýká se naopak staveb rodinných domů. „Prostřednictvím Zásad můžeme už předem s investorem vyřešit potenciální nejasnosti a vyhnout se tak problémům, kterým bychom jinak museli čelit až při realizaci projektu. K takovým situacím patří například

nutné napojení na stávající infrastrukturu či vybudování nové. Přípravný proces tak zrychlíme a vzniklá infrastruktura bude následně sloužit obyvatelům města,“ uvádí náměstek pardubického primátora pro rozvoj a strategii města Jan Nadrchal.

Tento krok umožní městu nastavit udržitelný rozvoj zodpovědný vůči území města a jeho obyvatelům. „Do jednání mezi samosprávou a investory vnášíme principy předvídatelnosti, transparentnosti a garance kvalitní výstavby ve městě s včasné budovanou infrastrukturou. Zásady pro spolupráci s investory nám umožní budovat férové a efektivně fungující město. Zajistíme tak dostatek dopravní infrastruktury a občanské vybavenosti, ať už se jedná o chodníky, komunikace nebo místa ve školách či školkách,“ říká náměstek pro školství a sociální politiku Jakub Rychtecký.

Požadavky pardubického magistrátu na konkrétní projekty budou podle Zásad vycházet z platného Územního plánu města Pardubice. Tyto požadavky navíc bude možné vyřešit finančním i nefinančním plněním na straně investora, což v praxi znamená, že investor buď přispěje 800 korun za metr čtvereční hrubé podlažní plochy, nebo infrastrukturu sám vybuduje. Finanční plnění bude využito na pokrytí zvýšených nákladů, které městu plynou z nezbytného rozvoje veřejné infrastruktury. Město se v dokumentu zároveň zavazuje poskytnout investorům součinnost především v předprojektové přípravě. Součástí Zásad pro spolupráci s investory je i obecný vzor smluv.

Dokument pro Pardubice připravili spolu se zástupci dotčených odborů Magistrátu města Pardubice experti na stavební právo z kanceláře Frank Bold Advokáti. Podoba

Zásad byla konzultována také se starosty či zástupci městských obvodů, zástupci komisí, zastupitelských klubů a Krajské hospodářské komory Pardubického kraje. „Využili jsme přitom zkušenosti s přípravou Zásad pro spolupráci s investory z Brna či Jihlavy. Jedná se o velmi efektivní způsob, jak vést jednání o výstavbě mezi samosprávou a investorem a jak částečně suplovat chybějící nový stavební zákon, který má povolovací procesy a výstavbu urychlovat,“ říká Pavel Franc, advokát a ředitel kanceláře Frank Bold Advokáti. Zásady spolupráce obcí a investorů nově platí od začátku letošního roku i v Liberci, v procesu schvalování je dokument platný pro celé území také v Praze. Téměř rok využívají Zásady například v Brně, kde jsou již uzavřené smlouvy mezi městem a investory na finanční či nefinanční plnění v celkové hodnotě přes 150 milionů korun.

GAMPA v propletení dějin

Možná si říkáte, že současné umění a historie spolu nemají nic společného. Výstava Proluky, která v GAMPĚ probíhá až do konce února, vás přesvědčí o opak. Tématům spjatým s různými dějinnými osobnostmi a událostmi se věnuje řada soudobých autorů. Slovenský umělec Jaro Varga a francouzsko-česká umělkyně Ca-

therine Radosa rozhodně patří mezi ně. V prostorách galerie nám dávají nahlédnout do proměnlivosti dějin, jejichž výklad bezesporu ovlivňuje, kdy a jak jsou vyprávěny. K výstavě jsme jako vždy připravili programy, které pomohou zprostředkovat a odhalit i to, co se na první pohled může jevit jako málo zřetelné. Máme radost, že

naše pozvání přijala dvojice autorů oceňovaného audio podcastu a stejnojmenné knihy Přepište dějiny. Novinář Martin Groman a historik Michal Stehlík se 25. února od 18:00 v kontextu výstavy společně zamyslí nad tématem zapomínání a reinterpretace historických událostí a epoch, nad stavením a bořením pomníků i nad rolí

skutečných i fiktivních historických postav v budování kolektivní paměti. Na závěr výstavy 27. února od 18:00 pak v kulisách výstavy budete moci prožít dokumentární divadlo, jehož cílem je představit a pochopit stávající situaci na polsko-běloruských hranicích v širších kontextech.

Šárka Zahálková, GAMPA

Univerzita Pardubice přijímá přihlášky ke studiu

Zájemci o studium na Univerzitě Pardubice by si měli zapsat do diáře termín 31. března, kdy končí podávání přihlášek. Informace o všech sedmi fakultách a zázemí Univerzity Pardubice najdou letošní maturanti už nyní na záznamu Dne otevřených dveří na platformě YouTube.

Fakulty Univerzity Pardubice navíc pozvou v únoru a březnu uchazeče o studium na kontaktní nebo online Dny otevřených dveří zaměřené podle jejich studijních programů. Zástupci Fakulty elektrotechniky a informatiky se s uchazeči setkali v pátek

4. února. Fakulta chemicko-technologická plánuje kromě ledna přivítat uchazeče o studium také ve středu 9. února. Zájemci o studium se dozvědí nejen to, jaké programy se na fakultě vyučují, ale zjistí také, v jakých laboratořích se budou moci vzdělávat a do jakých výzkumů se budou moci zapojit. Další informace na stránkách fcht.upce.cz. Zájemci o studium na Fakultě ekonomicko-správní by si měli v kalendáři zaškrtnout sobotu 12. února. V tento den budou moci nahlédnout do prostor fakulty, kde se mezi 9. a 12. hodinou dozví vše potřebné o studiu z oblasti ekonomie,

managementu, financí, veřejné správy a informatiky propojené s ekonomikou. Další fakultní informace lze nalézt na stránkách fes.upce.cz. Dopravní fakulta Jana Pernera se uchazečům otevře o necelý týden později. Zástupci fakulty se těší na osobní setkání v pátek 18. února. Již nyní se ale mohou zájemci o studium na fakultě a její nabídce studia dozvědět více z online Dne otevřených dveří na webových stránkách fakulty dfjp.upce.cz. Fakulta filozofická otevřela své dveře virtuálně a uchazečům na svém webu nabízí rozsáhlý soubor videí a rozhovorů, z nichž mohou uchazeči čerpat

potřebné informace. Vše lze zhlédnout na ff.upce.cz. Informace o možnostech studia i videa z Fakulty zdravotnických studií, která svůj online den studentům už v lednu nabídla, zájemci najdou na jejích webových stránkách fzs.upce.cz. Fakulta restaurování, která sídlí v Litomyšli, plánuje setkání s uchazeči o studium na března nebo duben. Během něho pomůže zájemcům konzultacemi nad jejich domácími pracemi, které jsou potřebné k přijímacím zkouškám. Termín zveřejní na webu fr.upce.cz.

Tomáš Pospíchal, UPCE

Pardubicko dokončilo svoji strategii pro cestovní ruch

Rok práce na strategickém dokumentu týkajícím se cestovního ruchu mají za sebou jeho aktéři v krajském městě i v oblasti Pardubicko. Vývoj dokumentu logicky významně postihla epidemická situace v posledních dvou letech, kdy právě oblast cestovního ruchu patřila mezi nejvíce zasažené epidemií nemoci COVID-19. O to intenzivnější je podle autorů strategie potřeba přistupovat k tomuto ekonomicky významnému odvětví zodpovědně a koncepčně. A právě takový přístup pro příštích 5 let Strategie rozvoje cestovního ruchu pro Turistickou oblast Pardubicko deklaruje. V prosinci ji schválilo Zastupitelstvo města Pardubice a čerstvě také valná hromada destinační společnosti Pardubicko – Perníkové srdce Čech.

„Dokument vznikl zhruba jeden rok a na jeho tvorbě se podílelo více než pět desítek osobností působících v oblasti cestovního ruchu. Platný bude do roku 2026 a jednou ze stěžejních věcí v rámci jeho vize bude vybudování jasné a sro-

zumitelné značky Pardubice a Pardubicka na mapě cestovního ruchu,“ říká ke strategii náměstek primátora Jan Mazuch. „Strategie navazuje na koncepční dokument z minulých let a cílí na celou turistickou oblast, tedy bývalý okres Pardubice. Propojuje atraktivitu napříč celou destinací, kterou máme za posledních několik let dobře zasíťovanou. Věříme, že jako město Pardubice potřebujeme s okolím spolupracovat stejně, jako okolní obce a správci atraktivit potřebují spolupracovat s námi,“ doplňuje náměstka Mazucha vedoucí oddělení kultury a cestovního ruchu Martin Karas.

Magistrát chce také více sledovat ekonomické přínosy cestovního ruchu, strategie se proto na tuto stránku též podrobněji zaměřuje. „Z provedených výzkumů víme, že návštěvníci destinace zde v roce 2019 utratili 2,6 miliardy korun. To je velká suma, která u nás zůstává, a naším cílem je, abychom se co nejdříve dostali zpět na tuto úroveň, a hned jak

nám to situace dovolí, tak ještě výš,“ říká Martin Karas.

Destinace v minulosti nepatřila mezi nejnavštěvovanější, intenzivnější propagace a zejména významné investice do infrastruktury, ke kterým ve městě i v jeho okolí dochází, by měly situaci podstatně zlepšit. „Ve srovnání s jinými destinacemi u nás v minulosti chyběla atraktivita, která by patřila mezi ty navštěvovanější v republice. Současné investice jsou ale takového rázu, že se již musí pozitivně projevit. Z těch zásadních bych zmínil Automatické mlýny, Památník Zámeček, rekonstrukce probíhající na Zámku Pardubice nebo na Kunětické hoře, rekonstrukci nádraží nebo budování nových ubytovacích kapacit,“ jmenuje Jan Mazuch. Dokument však neopomíjí ani dosavadní nabídku pro turisty, která v destinaci funguje v některých případech již dlouhá desetiletí. Příkladem může být velký důraz na koňskou tematiku, kterou reprezentuje zejména slavná Velká par-

dubická nebo třeba Národní hřebčín Kladruhy nad Labem, který byl v roce 2019 připsán na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Město i oblastní destinační společnost počítají s nárůstem výdajů na propagaci. „Atraktivita, které se zde budují, je nutné umět nabídnout a prodat. V budoucnu tak počítáme s vyššími výdaji na marketing,“ dodává náměstek Mazuch s tím, že kromě výdajů pamatuje dokument i na příjmovou stránku. Město tak například plánuje začít s výběrem poplatků z pobytu, které doposud v krajském městě vybírány nebyly.

Celkové náklady na tvorbu dokumentu byly v porovnání s jinými strategiemi minimální. Podstatnou část odpracovali zaměstnanci magistrátu města, destinační společnosti a turistického informačního centra. Dokument byl přitom průběžně konzultován s externími odborníky na problematiku marketingu a cestovního ruchu.

Martánské lodě i tradiční jakutská hudba v Divadle 29

Martánské lodě, tak se jmenuje nový filmový příběh seznámení, lásky a konce jednoho vztahu s Martinem Kyšperským a Eliškou Křenkovou v hlavních rolích. Martin Kyšperský, jinak také frontman kapely Květy, bude ve středu 9. února take hostem pardubické projekce.

Pod názvem Procházka Turnovým hájem se skrývá literárně-hudební večer s četbou a písněmi Evy Turnové a Tomáše Hradila. Eva Turnová, bývalá basketbalistka

kapely The Plastic People of the Universe, představí v pátek 11. 2. mj. výběr ze svých oceňovaných časopisových sloupků Turnový háj.

Audiovizuální sci-fi báseň předčasně zesnulého hudebníka a filmaře Jáchanna Jóhannssona Last and First Men je zasazená do daleké budoucnosti, v níž lidstvo dospělo k zániku. Film, který nabízí unikátní zážitek mimo známý čas a prostor, promítne ve středu 15. února.

Poprvé se v ČR představí italsko-turecké AVA Trio. Ojedinelou atmosférickou fúzi této energické kapely plující ve vlnách arabské hudby a středomořského folklóru rozpuštěného v jazzové matérii můžete zažít v Divadle 29 už ve čtvrtek 17. 2.

Výjimečný bude také dvojkonzert přesně o týden později, tedy 24. února. Aldana Duoraan se věnuje tradiční hře na jakutský chomus (brumle). Pomocí dechu a pohybu rukou vytváří rytmické,

hluboce meditativní kompozice. Spolu s ní se pardubické publiku po dlouhé době představí také tuzemské legendy křehké hudby, Irena a Vojtěch Havlovi. Hráči na barokní violy da gamba vydali v loňském roce nové album Melodies in the Sand, které skládalo celosvětově nebývale dobré ohlasy.

Podrobný program najdete na www.divadlo29.cz.

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 31.12. Museum virtualis, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 25.4. Radek Kalhous: Nížina, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum – zámecký parkán, výstava

do 3.4. Život ve věčné tmě aneb Po stopách slepých brouků, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 30.5. Gizela Šabóková – Jaromír Rybák, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Jedno místo prázdné: České umění 2. poloviny 20. století, Východočeská galerie v Pardubicích – Dům U Jonáše, výstava

do 6.3. Akvizice Jedné Galerie: Vybraná díla z depozitářů Alšovy jihočeské galerie, Východočeská galerie v Pardubicích – zámek, výstava

do 27.3. Šťastný bezdomovec – Evropan a světoobčan Jiří Gruša, Knihovni centrum u Vokolků na Příhrádce, výstava

do 27.2. Proluky, Galerie města Pardubic, výstava

do 31.12. Peníze si do hrobu nevezmeš, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Expozice: Reflexe krajiny a přírody, Východočeská galerie v Pardubicích – zámek, výstava

do 31.12. První obchodní dům Pardubic, Atrium Palác Pardubice, výstava

do 4.3. Ghost Writer, Benefiční Galerie Fons, výstava

do 14.2. Unibirds – Objevte ptačí svět Kolumbie, Turistické informační centrum Pardubice

do 30.3. Rosenthal – příběh bílého zlata, Výstavní prostor Mázhauz

do 28.2. Sensen: Přeplovme svůj La Manche, Krajská knihovna v Pardubicích, akce pro seniory

5.2. 8:30–11:30 Ornitologická vycházka, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, vycházka k písničkám Oplatil a Čeperka

5.2. 19:00 Bláznivé nůžky, Východočeské divadlo – Malá scéna ve dvoře, divadlo

5.2. 19:00 Improvizací zápas: Paletáci vs. hosté, Divadlo Exil, divadlo

6.2. 15:00 Hokejová show plná hvězd na podporu školy Svítání, enteria arena – Velká hala

6.2. 16:00 Československé klacky: Nejmenší ze Sámů, Divadlo 29, divadlo

7.2.–25.2. NahoruDolů, Divadlo 29, výstava

7.2. 17:30 NahoruDolů – vernisáž, Divadlo 29

7.2. 18:30 Oáza, CineStar, promítání

8.2. 9:30 Lucerna z podpalinek s dekorací, Dům dětí a mládeže Beta, akce pro děti

8.2. 18:00 Otevřená hodina improvizace – Pardubice, Ekocentrum Paleta, divadlo

8.2. 19:00 Hrdý Budžes, Východočeské divadlo, divadlo

8.2. 19:00 Můžem i s mužem, Kulturní dům Hronovická, divadlo

8.2. 19:00 Sokoli Pardubice – Black Angels, Sportovní hala Dašická, florbal

9.2. 17:00 Komentovaná prohlídka výstavy Akvizice jedné galerie, Východočeská galerie v Pardubicích – zámek

9.2. 17:30 BK Pardubice – Basket Brno, Sportovní hala Dašická, basketbal

9.2. 18:00 Žitkovské bohyně, Východočeské divadlo, divadlo

9.2. 19:00 Marťanské lodě, Divadlo 29, promítání

9.2. 19:00 Pozorování oblohy – hledání ztracené tmy, Hvězdárna barona Artura Krause

10.2. 18:00 Korsika třikrát krásná, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přírodovědné a cestopisné přednášky

10.2. 19:00 Hospodský kvíz, Centrum Kosatec, týmová vědomostní soutěž

10.2. 19:00 Barocco sempre giovane, Indi Stivín – kontrabas, Jiří Stivín – flétna, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, koncert

10.2. 19:00 Jaromír Nohavica, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert

10.2. 19:00 Pozorování oblohy – hledání ztracené tmy, Hvězdárna barona Artura Krause

11.2. 17:00 Příběhy měsíční duhy, Ekocentrum Paleta, muzikoterapeutické pohádky

11.2. 18:00 Dynamo Pardubice – Kometa Brno, enteria arena – Velká hala, hokej

11.2. 18:00 Z postele do postele, Východočeské divadlo, divadlo

11.2. 19:00 B1nary a Kevin, Doli Klub, koncert

11.2. 19:00 Pozorování oblohy – hledání ztracené tmy, Hvězdárna barona Artura Krause

11.2. 20:00 Procházka Turnovským hájem, Divadlo 29

11.2. 20:00 Znouzectnost & Donrvetr, Ponorka – hudební klub, koncert

12.2. 19:00 Hardcore Night 22, Music club Žlutý pes, koncert

13.2. 10:45 Wintershow 2022, Východočeské divadlo, divadlo

13.2. 15:00 Safari karneval, Dům dětí a mládeže Beta – pracoviště Dubina, akce pro děti

13.2. 15:15 Wintershow 2022, Východočeské divadlo, divadlo

13.2. 17:00 Sokoli Pardubice – FbŠ Bohemians, Sportovní hala Dašická, florbal

13.2. 19:00 Gregorian – 20th Anniversary World Tour, enteria arena, koncert

13.2. 19:00 Osm eur na hodinu, Kulturní dům Hronovická, divadlo

14.2. 19:00 Češi opět ve Vídni, Dům hudby, koncert

15.2. 20:00 Jóhann Jóhannsson: Last and First Men, Divadlo 29

16.2.–24.4. RAW: Jakub Lipavský, Petr Stibral, Matěj Lipavský (16. 2. v 17:00 vernisáž), Východočeská galerie – Dům U Jonáše, výstava

16.2.–24.4. Výstava: Zdeněk Daněk. Zelené obrazy (16.2. v 17:00 vernisáž), Východočeská galerie – Dům U Jonáše, výstava

16.2. 17:30 BK Pardubice – USK Praha, Sportovní hala Dašická, basketbal

16.2. 19:00 Pozorování oblohy – hledání ztracené tmy, Hvězdárna barona Artura Krause

16.2. 19:00 Češi opět ve Vídni, Dům hudby, koncert

17.2. 18:00 Gruzie, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přírodopisné a cestopisné přednášky

17.2. 19:00 A. de Saint-Exupéry – Š. Caban – D. Abrahámová: Malý princ, Východočeské divadlo, divadlo

17.2. 19:00 Bluegrass revival a host, Doli Klub, koncert

17.2. 19:00 Hospodský kvíz, Centrum Kosatec, týmová vědomostní soutěž

17.2. 19:00 Pozorování oblohy – hledání ztracené tmy, Hvězdárna barona Artura Krause

17.2. 20:00 Ava Trio (I/TR), Divadlo 29, koncert

18.2. 18:00 Dynamo Pardubice – Mountfield HK, enteria arena V Velká hala, hokej

18.2. 18:00 Normální debil 2, Východočeské divadlo, divadlo

18.2. 19:00 Poletíme?, Music club Žlutý pes, koncert

18.2. 19:00 Pozorování oblohy – hledání ztracené tmy, Hvězdárna barona Artura Krause, večerní pozorování

18.2. 19:00 Namibie... divoká, pestrá, hvězdná, Hvězdárna barona Artura Krause, přednáška

18.2. 20:00 RedGuitars v Ponorce, Ponorka – hudební klub, koncert

19.2. 10:00 O kůzlátkách, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina, akce pro děti

19.2. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu civilní obrany

19.2. 13:00 Workshop pro děti od 12 let: Zelený obraz, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie

19.2. 17:30 BK Pardubice – BK Opava, Sportovní hala Dašická, basketbal

19.2. 19:00 Zamilovaný Shakespeare, Východočeské divadlo, divadlo

20.2. 10:30 Slavnosti v hudbě, Dům hudby, koncert

20.2. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka krytu ve vlnách zámku

20.2. 15:00 Nedělní pohádka pro děti a rodiče, Kulturní dům Hronovická – Velký sál, akce pro děti

20.2. 15:00 Souhvězdí aneb řecké báje mimo výseč, Divadlo Exil, komedie pro děti i dospělé

21.2. 10:00 Kytice (studio Laik), Východočeské divadlo, divadlo

21.2. 18:30 Soused, CineStar, promítání

22.2. Macramé – listy, peřička, Dům dětí a mládeže Beta, akce pro děti

22.2. 9:00–11:00 Výtvarná dílna pro seniory: Suchá jehla, Tvůrčí ateliér Východočeské galerie,

22.2. 13:00 Jak učít o evoluci – Evoluce vědomí, Divadlo 29, přednáška

22.2. 18:00 Dynamo Pardubice – Bílí Tygři Liberec, enteria arena – Velká hala, hokej

23.2. 13:30 Masopust v Polabinách, Městský obvod II – Polabiny

23.2. 18:00 Génius Michelangelo, Dům techniky, přednáška

23.2. 19:00 Pozorování oblohy – hledání ztracené tmy, Hvězdárna barona Artura Krause, Večerní pozorování

24.2. 18:00 Antarktida, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přírodopisné a cestopisné přednášky

24.2. 19:00 Hospodský kvíz, Centrum Kosatec – víceúčelový sál, týmová vědomostní soutěž

24.2. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert

24.2. 19:00 Pozorování oblohy – hledání ztracené tmy, Hvězdárna barona Artura Krause, večerní pozorování

24.2. 20:00 Aldana Duoraan (YAK) • Irena & Vojtěch Havlovi, Divadlo 29, koncert

24.2. 20:00 Miloš Meier – Drumming Syndrome, Music club Žlutý pes, koncert

25.2. 10:00 Ona není vadná!, Východočeské divadlo

25.2. 18:00 Přepište dějiny, Galerie města Pardubice, přednáška autorů podcastu Přepište dějiny

25.2. 19:00 Pozorování oblohy – hledání ztracené tmy, Hvězdárna barona Artura Krause, večerní pozorování

25.2. 20:00 Moped 56 & Pan Maksym, Ponorka – hudební klub, koncert

25.2. 21:00 Mňága a Žďorp, Music club Žlutý pes, koncert

26.2. 13:00 Moderní architektura v Pardubicích v první polovině 20. století, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka

26.2. 13:00–15:00 Workshop pro děti od 6 let: Otisky lesní krajiny, Východočeská galerie v Pardubicích – Dům U Jonáše

26.2. 14:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka

26.2.–21.3. Elizabeth Kanabe: Uvidět věc, popojít k místu (26. 2. v 19:00 vernisáž), Divadlo 29, výstava

26.2. 19:00 Ona není vadná!, Východočeské divadlo, divadlo

26.2. 20:00 Panenské plameny, Divadlo 29, koncert

27.2. 18:00 Hranice. Co chtějí? Co chceme?, Galerie města Pardubic, inscenované čtení

27.2. 19:00 Ona není vadná!, Východočeské divadlo, divadlo

28.2.–3.3. Letem světem muzeem, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, jednodenní příměstské tábory pro děti

28.2. 8:00 Prázdninový den s Betou, Dům dětí a mládeže Beta

28.2. 18:30 Nitram, CineStar, promítání

1.3. 20:00 Lord of the Dance 2022, enteria arena – Velká hala, taneční show

3.3. 17:30 BK Pardubice – Královští sokoli, Sportovní hala Dašická, basketbal

3.3. 19:00 T–Qartet a Prostě Jinak, Doli Klub, koncert

5.3. 16:00 HBC Pardubice – HBC Kladno, Autosklo-H.A.K. Aréna, hokejbal

5.3. 19:00 MBC Fight Night #1, Congress Centre Pardubice – Velký sál

5.3. 19:00 Traktor – Sedmá strana kostky, enteria arena - Velká hala, koncert

5.3. 20:00 Atmo Music, Sofian Medjmedj, Reginald V Tour 2022, Music club Žlutý pes, koncert

6.3. 14:00 HBC Svítkov Stars Pardubice – HBC Pardubice B, Hokejbalové hřiště Svítkov – JTEKT aréna, hokejbal

6.3. 17:00 Dynamo Pardubice – Oceláři Třinec, enteria arena – Velká hala, hokej

Diskuzní fórum

Záměr nové haly

Poté, co byla před pár dny uveřejněna v MfDNES zpráva o záměru výstavby nové haly, nemine den, kdy by se mne jako autora přestavby haly stávající a přilehlé malé haly někdo nedotazoval na můj názor, proto ho uvádím v následujícím komplexnějším textu.

Při podobném záměru je vždy nutné mít na zřeteli následující otázky a umět na ně odpovědět:

1. Typ budovy a účel, případě účely, pro které má sloužit
2. Výše investice a konkrétní investor
3. Výše provozních nákladů a konkrétní provozovatel
4. Umístění haly a vyvolané investice
5. Nutná infrastruktura, výše nákladů na ni a její investor
6. Jak bude řešen původní areál, jaký bude jeho provoz a náklady na něj.

Pro odpovědi na otázky vycházím z faktu, že v roce 2000 jsme byli v Kanadě a USA a prošli jsme následující haly: Air Canada Centre v Torontu, Staples Arena v Los Angeles, Mellon Arena v Pittsburgu, Delta Air Arena v New Jersey, Arena v Buffalu a také

Madison Square Garden v New Yorku. Mimoto jsem byl v halách Globen a Scandinavium ve Stockholmu, Finlandia v Helsinkách a v jiných dalších.

Všechny tyto haly jsou víceúčelové, jsou umístěny v centrech velkých měst, a přesto mimo Madison Square Garden, která je ve dvacetimilionové aglomeraci New Yorku, na provoz všech města doplácí. Madison Square Garden je výjimečná, její hospodářský výsledek je kladný a může si dovolit spoluvlastnit hokejový tým NHL New York Rangers a basketbalový tým NBL New York Knicks. Zde je třeba uvést, že jak tato hala, tak většina ostatních mají každodenní provoz, při kterém jsou zaplněny, často i více akcí za jeden den, a to za nemalé vstupné. Při dvacetiletých zkušenostech s dnešní pardubickou halou si nedokážu představit, že by to bylo možné u nové haly a že by město nebo někdo jiný provozní náklady utáhli. Otázka zní: kolikrát do roka je dnešní hala vyprodaná? Navíc je dnes český hokej už deset let v útlumu a bez medailí, pardubický hokej je teď na tom trochu lépe, ale s s dobou, kdy byl manažerem obou Zbyněk Kusý,

se to nedá srovnat. V NHL hraje teď čtyřikrát méně Čechů a chybějí hvězdy typu Jágra, Eliáše, Kaberleho nebo pardubických odchovanců Haška, Hejduka, Sýkorů a Bulise. Hokej může být jen těžko hlavním nosným programem takové haly. Bod jedna je jasný jako víceúčelová hala, bod tři velmi komplikovaný. Body čtyři a pět spolu souvisí. Pokud se týká umístění, možnost není mnoho. V podstatě to je areál závodistiště, kde je už 15 let hala navržena v jeho rozvojové studii, a potom jsou to bývalé armádní areály. Na Hůrkách je zřejmě víc prostoru a možností, u Masarykových kasáren by přímo v areálu byly určité nutné alespoň částečné demolice nebo umístění blíže Chrudimce namísto části navrhovaných obytných ploch. Závodistiště má tu výhodu, že by bylo možno vyjít ze stávajícího územního plánu, ale značné plochy by bylo nutné vyjednat a dostat od Armády ČR.

Největším problémem je podle mého názoru potřebná infrastruktura. Pardubice jako jediné krajské město (asi jen s výjimkou Karlových Varů) nemá realizován ani jeden ze čtyř segmentů obchvatu. Všichni denně vidíme, co to přináší za problémy. Pro

provoz haly by bylo nutné počítat s akcemi celostátního až evropského významu, nejen je získat, ale diváky do haly několikrát v týdnu dopravit. Ty evropské by řešilo letiště, doprava těch českých je za dnešních podmínek prakticky vyloučená. Bez existence alespoň poloviny plánovaných obchvatů je hala nerealizovatelná. Představme si, že nejméně jednou týdně by město muselo absorbovat dopravní zatížení jako při Velké pardubické, Zlaté přilbě či Aviatické pouti.

Druhým problémem je využití stávající arény při jejích dnešních provozních nákladech. Při její realizaci jsme si se Zbyňkem Kusým představovali, že to v budoucnu bude jako u zámořských hal. Že vznikne hokejový areál z investičně nenáročných jednoduchých hal a ploch někde za městem, například Na Hůrkách, a ve velké hale se budou hrát pouze ligové zápasy, jinak bude sloužit jako víceúčelová v centru.

Vize nové haly je krásná věc, otázka její funkce, potřeby a realizovatelnosti musí být velmi zodpovědně diskutována a posouzena přinejmenším z hledisek, která jsem uvedl.

Miroslav Petráň, architekt

Diskuzní fórum na téma Památník Zámeček

Několik vět ke „kauze“ mého bratra

Můj bratr PhDr. Jiří Kotyk, PhD. je známým historikem a regionálním politikem. Je to velmi nezáviděníhodné spojení. Jako historik se nemůže smířit s koncepcí nového Památníku Zámeček a jako politik kritizuje neúčelně vynaložené peníze. Vědec musí počítat s přísnou oponenturou, neboť bez ní nelze publikovat kvalitní dílo. Politik je povinen

naslouchat opozici, neboť bez ní není demokracie.

Jádro sporu vidím jak v koncepci stavebních úprav, tak historického pojetí přestavby památníku. Pamětníci (k nimž patřím) se nemohou smířit s devastací posvátného prostoru, doslova zkropeného krví obětí, těžkými stavebními stroji. Rozsáhlé zemní práce byly rovněž předmětem sporu o autorské právo tvůrce původní koncepce. Betonový bunkr připomíná spíše budovu

určenou pro zcela jiný účel. Památník se tak nazývá proto, že je věnován památce obětí. Je politováníhodné, že tento památník je více věnován systematickosti a preciznosti jejich vražd. Zaslouží si právě zde vražedné takové pozornosti?

Jsou to opravdu jen marginální chyby, které dovolují urážet a ostouzet kritika koncepce nového památníku tím, že se jedná o jeho osobní zášť? Nehodlám obhajovat svého bratra, obhájí se jistě sám lépe. Kdo se snaží kritické hlasy umlčet a zpochybnit všemi, i nevybíravými prostředky, není ani dobrým vědcem, ani dobrým politikem.

Doc. Ing. Josef Kotyk, CSc.

Popraviště Zámeček

Mám velkou potřebu zastat se doktora Jiřího Kotyky, kterého v Radničním zpravodaji z ledna 2022 osočují jako závistivce, který od samého začátku je odpůrcem celoročního otevření národní kulturní památky. Pan doktor je sice odpůrcem, ale celou dobu byl a je proti zničení původně pietního místa na bývalém popravišti. Mluvit o tom, že toto bylo citlivě zrekonstruováno, je podle mne dokonce nestydatost.

Těžká technika, která bůhvíkem vyvezla ohromné množství zeminy, to pro mne není v žádném případě citlivá rekonstrukce a ohromná zabetonovaná jáma, tak ta už teprve ne.

Pan doktor byl nařčen z toho, že vše dělá od stolu. To je obrovská lež. Ten, kdo pana doktora zná léta jako já, tak ví, že pan doktor si vše ověřuje několikrát a přímou na místě, není žádným „kecalem“, který jen tak vše pouští do vzduchu. Pan doktor odmítl pozvání na vernisáž, a to z jednoduchého důvodu, a ten s ním sdílím. Když si chci něco pořádně prohlédnout, tak chodím na výstavy tak, aby tam nebylo mnoho lidí a já měla klid si vše v klidu prohlédnout. Totéž následně provedl i pan doktor. A světe div se, nacházel stejné chyby jako paní Doležalová. Když jsem pročetla celý elaborát paní Doležalové a vzápětí slyšela tytéž věci i od pana doktora, tak se ptám? Jak je to možné? Autor expozice je zaštiťován mnoha institucemi, cituji z Radničního zpravodaje: „...je historikem Historického ústavu Akademie věd České republiky, který díky svému renomé a kontaktům získává prameny z Evropy, ale i Spojených států amerických a je drží-

... Diskuzní fórum na téma Památník Zámeček

telem významných ocenění, jako jsou Cena Akademie věd České republiky, Prémie Otto Wichterleho či Cena Josefa Pekaře Sdružení historiků České republiky..."

Znovu se tedy ptám, jak je možné, že takto oceňovaný historik připustil, aby v jeho expozici bylo tolik chyb. Jak je možné uvést, že Erno Košťál spáchal sebevraždu a poté byl na Zámečku popraven. Jeho dcera má doklad, ve kterém je uvedena příčina smrti, ale sebevražda to není. Proč v tom betonovém bunkru je umístěna pracovní gestapa, která na Zámečku ani v Larischově vile nikdy nebyla? Ta byla v budově dnešního Krajského úřadu naproti divadlu, kde také zemřelo několik českých vlastenců, např. František Hladěna, spolupracovník SILVER A, nebo Josef Trnka, četnický strážmistr, který přišel 8. května 1945 převzít úřad gestapa a byl zde brutálně zavražděn. Nový ředitel Památníku požaduje v Larischově vile kancelář pro sebe a šest svých spolupracovníků. Proč s těmito kanceláři nebylo počítáno již v expozici namísto gestapácké úřadovny nebo kinosálu, připomínajícího podobný v Petschkově paláci v Praze? Proč byla zbourána stávající budova na popravišti, kde ony požadované kanceláře mohly být? Těch proč, bych měla ještě mnohem víc.

Zainteresovaní lidé kolem rekonstrukce bývalého popraviště se zaštiťují lidskými chybami. Ano, chybovat je lidské. Ale zlehčovat tolik zásadních a obrovských chyb překlapy, nebo špatnými kopiemi je podle mne ubohé. Nový pan ředitel expozice v dopise paní Doležalové tvrdí, že vše bylo opraveno. Ale jak to, že stejné chyby našla nejen paní Doležalová, která se vernisáže zúčastnila, ale i pan doktor Kotyk, kdy výstavu navštívil sám osobně až po vernisáži?

Oběma, paní Doležalové i panu doktorovi Kotykovi, přeji pevné nervy a vytrvalost v práci, kterou rádi, dobře a s pokorou dělají. A ať se nenechají odradit ubohými útoky ze strany jiných. **Jarmila Skalická**

Vážení a milí čtenáři,

před tím, než budu reagovat na rozhořčenou stať paní Skalické, bych si dovilil podotknout, že vyjma pár kritických pohledů sklízí Památník Zámeček především slova uznání z řad laické i odborné veřejnosti. Nejvíce mě však potěšily kladné ohlasy, které zaznávají od pamětníků a jejich rodin. Rád bych tedy poděkoval paní Dusilové, panu Burdychovi a panu Munzimu za milá slova a podporu naší instituce. Památ-

ník má také ohlas v řadách zahraničních návštěvníků, ze kterých bych rád zmínil Chargé d'affaires USA Jennifer Bachus či vedoucího kulturního oddělení německého velvyslanectví v Praze pana Markuse Klingera.

Nyní již k výtkám paní Skalické. Rád bych se vyjádřil o citlivosti způsobu provedení rekonstrukce pietního místa. Celá rekonstrukce proběhla v souladu s řadou odborníků z oboru památkové péče. S kladnými stanovisky dotčených orgánů památkové péče, kteří na veškeré kroky související s revitalizací pietního místa bedlivě dohlíželi. Z tohoto důvodu se k tématu míry citlivosti vyjadřovat dále nebudu.

Na tomto místě bych se rád vyjádřil a vyvrátil nepravdy o mém jednání ohledně Památníku Zámeček. Zdůrazňuji, že jako ředitel Památníku Zámeček nepožaduji, jak je zcela mylně uváděno, a nikdy jsem nepožadoval po ČSOL, která spravuje Larischovu vilu, kancelář pro sebe ani pro své spolupracovníky, jejichž zmíněný počet mimo jiné neodpovídá skutečnosti. Vzhledem k jednotnému cíli propojit obě národní kulturní památky skrze pozemky společnosti Foxconn společnou stezkou (z místa věznění ležáckých obětí na místo popraviště), probíhají jednání o dlouhodobém prohlubování spolupráce mezi legionáři, Památníkem Zámeček a statutárním městem Pardubice, během kterých v přátelské pracovní atmosféře diskutujeme, vedle propojení obou areálů, také například o koordinaci akcí, vzájemné propagaci, návaznosti expozic, do budoucna ticketingu, ale i možnosti využití kancelářského prostoru pro naši instituci v rámci Larischovy vily, kde město pomohlo patnáctimilionovou dotací. Administrativní kanceláře máme v současnosti zajištěné, ale není snad na škodu bavit se i o dlouhodobější budoucnosti. Moc si přejeme, aby se i ČSOL brzy podařilo zrekonstruovat celou historicky významnou budovu.

Veškeré nedostatky, které zmiňuje paní Doležalová ve svém Otevřeném dopise ze dne 13. 12. minulého roku, jsou napraveny, jak bylo přislíbeno. Řada z nich se však bohužel nezakládala na pravdě. Což je možné ověřit návštěvou expozice. Jak již bylo jednou řečeno, Památník Zámeček i nadále kontroluje a doplňuje veškerá fakta uvedená v expozici.

Rád bych ještě zodpověděl paní Skalické několik položených otázek.

Pokud se bavíme o dějinách druhé světové války nesmíme vynechat pachatele Jedině poznáním pachatelů a zla, kterým se provinili, můžeme předejít podobným událostem, proto se v expozici nachází místnost „pracovní gestapa.“

K odstranění budovy v areálu došlo jak z důvodů estetických, kdy by vedle sebe stály dvě naprosto nesorodé stavby, tak z důvodů provozních, kdy stávající budovy již zcela nevyhovovaly potřebám nové a moderní expozice. Podoba památníku byla určena veřejnou architektonickou soutěží.

Velmi mě mrzí, že se ojedinělé kritice nové formy pietního území nesejdou přímo na půdě Památníku Zámeček, aby s novou paměťovou institucí zahájili konstruktivní dialog, který by vedl ke vzájemné spokojenosti a ve prospěch národní kulturní památky, a především památky zdejších obětí – dveře jsou u nás vždy otevřené. Místo toho komunikují prostřednictvím médií a snadno pošpiní osobu dr. Kyncla srážejí význam nově zrekonstruovaného pietního místa, které má pozitivní ohlasy nejen v rámci České republiky, ale i v zahraničí, a to jak u laické, tak odborné veřejnosti.

Nová paměťová instituce Památník Zámeček, která spravuje nově zrekonstruované pietní místo s expozicí, se odmítá dále účastnit emočně vyhrocené debaty, která v současné době probíhá, a přilévat tak zbytečně oleje do ohně. Jako její představitel zvu všechny zúčastněné do Památníku Zámeček, kde by měla proběhnout debata mezi jednotlivými stranami, jež povede ke spokojenosti všech stran a snad ukončí slovní přestřelku, která škodí nejen novému pietnímu místu, ale především odkazu, který tu zanechali hrdinové bojující proti tyranii, jejichž život byl na tomto místě násilně ukončen.

Viktor Janák,
ředitel Památníku Zámeček

Památník Zámeček je příkladem moderní instituce

Nová expozice Památníku Zámeček je velmi zdařilou ukázkou toho, jakým směrem by se měly podobné nové instituce ubírat. Popraviště „na Zámečku“ představuje jedno z nejtemnějších míst dějin nejen Pardubic. Odhodlání a ochota pardubických občanů položit vlastní život je v této expozici připomínána v přímém kontrastu s osudy válečných zločinců – těch, kteří je vedli na popraviště.

Tento kontrast však není jen samoúčelným vytvářením obrazu hrdinů v černobílém světě, nebo snad vyzdvihováním zločinců, což je myšlenka natolik zcestná.

Přímý kontrast obětí a vrahů naopak vytváří celistvý obraz tragických událostí roku 1942 i dějin jako celku. Historické události se nedějí izolovaně, naopak – každý zločin má svého pachatele. Abychom se nestali oběťmi zločinů i my sami, musíme znát celý příběh.

Paměťové instituce se musí snažit události uvádět do souvislostí, pojmenovávat je a tím společnost vzdělávat. Nemohou zamlčovat žádné skutečnosti, nemohou se tvářit, že zločinci přicházejí odkud. Dějiny nejsou takové, jaké bychom je chtěli mít.

Architektům Žalskému a Podráskému se podařilo vytvořit prostor, který citlivě připomíná oběti, ale zároveň svou tíživou atmosférou varuje. Skvělá muzejní práce spočívá ve vyprávění příběhu. Příběh občanů zavražděných zde v roce 1942 je v novém památníku vyprávěn nezamělený a v souvislostech.

Příběhy dějin jsou prospěšné pro naši současnost, jen když se vyprávějí úplně.

Filip Petlička,
člen Mezinárodní rady muzeí ICOM

Vážení čtenáři,

v letošním roce si připomínáme smutné, ale velmi důležité 80. výročí od událostí červnových a červencových dní roku 1942. Právě v tomto roce zaplatili životem za své hrdinské činy občané Pardubicka, Královéhradecka a Kolínska. Občané, kteří nepřijali okupaci své země nacistickým Německem, ale rozhodli se bojovat proti přesile za demokracii, svobodu a tehdejší Československo.

Neradi bychom proto věnovali rubriku Diskuzní fórum dalším a dalším výměnám názorů na nový památník Zámeček, ale v rámci řady chystaných akcí s veškerou úctou znovu připomněli stávajícím generacím odvahy, pospolitost a vlastenectví československých výsadkářů a našich předků.

za redakční radu Radim Jelínek,
vedoucí kanceláře primátora

Čin, který vstoupil do dějin

... seriál o hrdinství výsadkářů Silver A a obyvatel Pardubic

Unikátní snímek z února 1942 zachytil výhled, který měl parašutista Jiří Potůček ze svého úkrytu v kovárně lomu Hluboká k Ležákům.

Druhý měsíc po seskoku do protektorátu Čechy a Morava plní svůj úkol parašutisté výsadku Silver A. Během několika dnů po seskoku dokázal velitel Alfréd Bartoš vytvořit síť spolupracovníků, kteří pomohli od poskytnutí přístřeší přes převoz a ukrývání vojenského materiálu (včetně vysílačky Libuše) po předání kontaktů na další potenciální spolupracovníky. Na Adolfa Švadlenku z Dražkovic (foto deníku) dostal kontakt A. Bartoš už v Londýně a přes něho na další budoucí kolegy v odboji Františka Valentu, Stanislava Tyce, Františka Hladěnu nebo Václava Krupku.

Kdyby nešlo o životy, byla by to scéna jako ze špatného filmu. Sídlo gestapa a oberlandráta ozdobené rudými prapory s hákovými kříži upomínalo na tísnivou skutečnost znásilněné země, zatímco v protějším Východočeském národním divadle, přímo pod okny nacistické tajné policie, přežívala

česká kultura a bujel odboj. Na počátku úspěšného šestiměsíčního působení Silver A stála hrstka členů Spolku divadelních ochotníků: Josef Janáček se svojí ženou Ludmilou, Vladimír Žvábek s manželkou Ájou, Josef Jánský, Arnošt Košťál a Antonín Pištora. Jejich osudy se nakonec skončily na pardubickém popravišti. Byl to A. Pištora, kdo s Jaroslavem Šormem zařídili pracovní knížky v nemocenské pokladně v Pardubicích. Erno Košťál zaměstnal ve svém hotelu „Veselka“ v centru města parašutistu J. Valčíka. Osobní doklady zajistil výsadkářům starosta Opatovic nad Labem Jan Jozíf. Křestní listy získal A. Bartoš u evangelického faráře Františka Dobiáše ze Semtěše, který na osudné setkání vzpomínal:

„Na Nový rok 1942 se objevil Bartoš i v mé farní kanceláři se žádostí o vydání křestních listů pro sebe i oba kamarády. I já zpočátku odpíral tuto nebezpečnou službu. Ale po poradě se

svou ženou v kuchyni a po Bartošově ujištění, že při jejich zadržení policejními orgány je nikdo nedostane živé – ukázal mi ampulku prudce účinkujícího jedu, dále miniaturu jakéhosi revolveru v šosu kabátu a nevím ještě co – odhodlal jsem se vydat mu požadované listiny. Vzal jsem je z oddacího archivu. Zněly na jména: Josef Motyčka, Josef Stříška a Miroslav Štolc. Bartoš a Valčík ve své další činnosti vskutku pod jménem Motyčka a Štolc vystupovali. Když Bartoš odcházel, požádal jsem ho, aby jakmile si potřebné listiny opatří, mi křestní listy zase vrátil, a ujednal s ním, že to bude do tří týdnů. Než křestní listy mi nevrátili.“ Bohužel zůstaly i přes rozkaz k okamžitému ničení všech materiálů a poznámek zachovány v nejdůležitějším konspiračním bytě manželů Krupkových v Pernerově ulici, kde našlo gestapo o několik měsíců později Bartošův archiv.

Vojtěch Kyncl, historik

Město dostalo pod stromeček legionářskou medaili

Město medaile nejen předává, ale také získává. Tu poslední obdrželo od Československé obce legionářské, která se tak rozhodla tímto způsobem ocenit dlouhodobou podporu činnosti obce, především při rekonstrukci Larischovy vily, na kterou Pardubice v průběhu tří let vyčlenily patnáctimilionovou dotaci. „Velmi si vážím odvahy, kterou Československá obec legionářská prokázala, když se pustila do náročné rekonstrukce Larischovy vily, s čímž jsme se jim jako město snažili maximálně pomoci. Věřím, že i v souvislosti s městskou podporou tohoto projektu a společ-

nou tematikou bude možné navázat ještě užší spolupráci mezi nově otevřeným Památníkem Zámeček a Larischovou vilou,” podotýká primátor města Martin Charvát.

Obě místa, která byla v minulosti oddělena rozvojem průmyslového areálu, jsou z pohledu města i legionářů historicky neodlučitelná. Radnice s legionáři tak spolupracuje na rozvoji obou míst již od přelomu roku 2016 a 2017. „Dotace města pomohla nejen s kompletní rekonstrukcí věže Larischovy vily včetně střechy, díky které může tato část objektu fungovat i pro návštěvníky, ale i s řešením páteřních rozvodů v ob-

jektu. Společně navíc usilujeme o propojení obou areálů skrze pozemky společnosti Foxconn, aby návštěvníci mohli komfortně projít z jedné expozice do druhé. Františka Bobka jsme navíc informovali o možnostech dotací programů podpor města, kterými bychom mohli pomoci vzniku legionářského cvičiště pro mládež u Larischovy vily a propojení vily s edukačními programy pro školy, které vznikají u nás na Památníku Zámeček pro příští rok,” vysvětluje náměstek primátora Jakub Rychtecký s tím, že další součinnost města a Památníku Zámeček s legionáři nastane již v letošním roce, a to

v rámci akcí spojených s výročním 80 let od heydrichiády.

Předsednictvo republikového výboru Československé obce legionářské rozhodlo o udělení Pamětní medaile 100 let ČsOL městu Pardubice za dlouholetou podporu činnosti. „Jedná se v první řadě o podporu při revitalizaci věže národní kulturní památky Zámeček Pardubičky – Larischova vila, ale i o podporu projektů pro mládež. Velice si této podpory ze strany města vážíme a věříme, že bude pokračovat i v dalších letech,” přibližuje za legionářskou obec důvody udělení medaile František Bobek.

Zdražování nákladů na bydlení

V posledních týdnech mnoha domácnostem rostou náklady spojené s bydlením. Zvyšují se náklady na elektřinu, plyn, ale i na teplo a vodu. Úřad práce nabízí pomoc lidem, kteří nemají dostatek prostředků na výdaje spojené s bydlením. Jednou z možností, kterou lze využít v situaci, kdy rodina nemá dostatek prostředků na rostoucí náklady na bydlení, je požádat o dávku státní sociální pod-

pory příspěvek na bydlení. Tato dávka byla od 1. 1. 2022 upravena novelou zákona o státní sociální podpoře způsobem, který umožní pomoci lidem postižených zdražováním nákladů na bydlení efektivněji. Od 1. 1. 2022 se tak příspěvek na bydlení zvyšuje a nově na tuto pomoc dosáhnou i lidé v podnájmu, lidé užívající byt na základě služebnosti (např. senioři, kteří darovali byt svým

dětem a byt užívají na základě zřízeného věcného břemene na dožítí) nebo lidé trvale bydlící na chatách či chalupách.

Nárok na příspěvek na bydlení má osoba, jestliže 30 % příjmu nestačí na zaplacení nájmu a nákladů souvisejících s bydlením. V případě, že máte přístup k internetu, tak si můžete na kalkulačce MPSV sami orientačně spočítat výši příspěvku. Tuto pomůcku vyhledáte

na stránkách MPSV www.mpsv.cz/web/prispevek/orientacni-vypocet-prispevku-na-bydleni, případně přes internetový vyhledávač po zadání klíčových slov „MPSV kalkulačka příspěvek na bydlení“. Další možností pro získání detailnějších informací je využití speciální linky ÚP ČR +420 950 180 070.

Petr Klimpl, ředitel ÚP v Pardubicích

Prohlídky pernštejnské truhly nově každý měsíc

Rozmanitou nabídku pravidelných prohlídek Východočeského muzea rozšíří od února jedna zcela výjimečná – prohlídka pernštejnské truhly. Jediný dochovaný pozůstatek pernštejnského mobiliáře muzeum zpřístupňuje od roku 2016, prohlídky se ale dosud pořádaly jednou za dva roky.

Pozoruhodná obří dubová pokladnice, kterou ukrývá podzemí Zámku Pardubice, se do současnosti zachovala nejen díky stabilnímu klimatu, ale především protože

již od dob Viléma z Pernštejna nemohla místnost vzhledem ke svým rozměrům opustit. Muzeum celou dobu klima, jehož stabilita je pro uchování truhly klíčové, monitoruje. Po pětiletém měření se rozhodlo umožnit jednu prohlídku měsíčně. „Přítomnost většího počtu lidí sice toto klima naruší, ale při prohlídkách jednou za měsíc bude dostatek času, aby vlhkost mohla pozvolna klesat,“ vysvětlil ředitel Východočeského muzea Tomáš Libánek.

Prohlídky se konají v sobotu 12. února, 12. března a 23. dubna od 13 hodin. Nutná je rezervace na webu www.vcm.cz, případně e-mailem na rezervace@vcm.cz.

Truhlu dlouhou tři a půl metru objednal na sklonku 15. století, jak doložil dendrochronologický průzkum, Vilém z Pernštejna. Sloužila jako trezor pravděpodobně uchovávající nejvýznamnější listiny, smlouvy a cennosti. Přístup k ní vede přes zámeckou kapli dolů po úzkém točitém

schodišti a přes několikrát masivní železné dveře s mohutnými zámky. Samotnou truhlu zabezpečují petlice a mechanické zámky.

Truhla má za sebou náročnou konzervaci. Východočeské muzeum o ní nedávno vydalo publikaci Dubový poklad aneb Pernštejnská truhla. Napsal ji historik muzea Michal Hambálek a prozrazuje v ní řadu nových informací o této jedinečné pernštejnské památce.

Letem světem muzeem – pestrý program na jarní prázdniny

Muzeum nabízí spoustu nepoznaných příběhů, které stojí za to probádat. Na jarní prázdniny proto připravilo tematické jedno-

denní příměstské tábory. Děti ve věku od 6 do 12 let při nich prozkoumají tajuplný kryt civilní obrany ukrytý v zámeckých valech

a budou pátrat po historii města Pardubic. Vydají se také hlouběji do minulosti do dob pravěkých lovců mamutů nebo stavitelů

keltských oppid. Proniknou i do tajů historických platidel.

Kateřina Procházková, mluvčí muzea

Filharmonie se vydá po českých stopách ve Vídni a zahraje i dětem

Posluchači se mohou 14. a 16. 2. v 19 hodin těšit na další koncerty pod vedením dirigenta Marka Štilce, který stojí zároveň za dlouholetým nahrávacím projektem Češi ve Vídni. „Po pěti realizovaných CD s tvorbou Leopolda Koželuha jsme se pustili do nahrávání symfonického díla dalšího významného Čecha, působilého koncem 18. století po boku Haydna, Mozarta a Beethovena ve Vídni, Pavla Vranického. Dvě z jeho skladeb budou na programu únorových koncertů, při kterých během večera proběhne křest CD, který bude

zároveň poděkováním světovému vydavatelství Naxos za dosavadní spolupráci,“ uvedla koncertní manažerka Vladislava Kopecká. Kromě orchestrálních děl Pavla Vranického zazní předehra Coriolan Ludwiga van Beethovena a v podání polského varhaníka Romana Peruckého také Rheinbergerův Koncert pro varhany a orchestr. Koncerty se budou konat v Sukově síni Domu hudby.

Slavnosti v hudbě se pak na též místě uskuteční 20. 2. v 10.30 hodin – a konečně se dočkají i nejmladší poslucha-

či! V doprovodu svých (pra)rodičů si mohou užít koncert určený právě jim! Tematické nedělní matiné odhalí všem zvědavým dětem, jak lze hudebním jazykem vyjádřit radost a umocnit výjimečnost okamžiku. Setkají se s nejrůznějšími slavnostními okamžiky: od svateb přes návštěvy králů a prezidentů až po okamžiky, kdy lidé – třeba společným zpěvem – dávají najevo, že jsou rádi spolu a oslavují tak své společenství. Víte, jaké hudební slavnosti najdeme v hudbě Wolfganga Amadea Mozarta, Ludwiga van Beethovena či Antonína Dvo-

řáka? Přijďte na netradiční koncert pro děti a rodiče, kde se vše dozvíte poutavou a zábavnou formou. Koncert se uskuteční pod vedením dirigenta Marka Ivanoviče a moderátora Petra Kadlece.

Vstupenky lze zakoupit online na www.kfpar.cz a také v IC Pardubice. Prodej vstupenek bude spuštěn vždy 14 dní před termínem koncertu. Uskutečnění koncertů bude záviset na aktuálně platných opatřeních pro pořádání kulturních akcí.

Andrea Žeravíková, mluvčí KFP

Bezplatné prohlídky Pardubic v omezeném režimu

Po loňské vynucené přestávce Asociace průvodců ČR s partnery opět organizuje bezplatné prohlídky Pardubic. Konají se v sobotu 19. 2. 2022. Opět nabízíme několik tras, trasa A – historie Pardubic obecně, trasa B – báje a pověsti spojené s Pardubicemi a trasa C – Pardubice po roce 1845. Trasa A vyjde ve 14.00 a druhá skupina ve 14.15. Trasy B a C

začínají v 14.30. Sraz je bez předchozí rezervace před Zelenou bránou.

Východočeské muzeum v Pardubicích opět nabízí 2 prohlídky – je možné projít nově zrekonstruované Rytířské sály nebo kryt civilní obrany. Vzhledem k omezené kapacitě je nutné se předem registrovat na asociacepardubice@seznam.cz. Po této registraci vám přijde

odpověď, v kolik hodin máte na zámku být. V případě naplnění kapacity vám napíšeme, že okruh je již plný.

Dále v letošním roce opět nabízíme prohlídkový okruh Státní okresní archiv Pardubice. Nově je možné zúčastnit se komentované prohlídky expozice Památníku Zámek Pardubice, která byla slavnostně otevřena na sklonku loň-

ského roku v blízkosti pomníku odkazujícího na bývalé nacistické popraviště. I na tyto prohlídky je nutná předchozí registrace na asociacepardubice@seznam.cz.

Prohlídky se mohou uskutečnit pouze za dodržení platných protiepidemiických opatření.

Martin Adámek, Asociace průvodců ČR

Přeplavme svůj La Manche

Po celý únor se opět koná akce Přeplavme svůj La Manche, do kterého se za podpory Krajské knihovny v Pardubicích a Aquacentra Pardubice každoročně zapojuje klub Senzačních seniorů (SENSEN). U příležitosti 8. ročníku se mezigenerační týmy budou opět snažit překonat hranici 34 kilometrů, které symbolizují vzdálenost

mezi Doverem a Calais. Zapojit se může kdokoli z vás tím, že své uplavané kilometry zapíše do knihy, která bude během února k dispozici na recepci Aquacentra.

Stejně jako u loňských ročníků je patronkou projektu Lucie Leišová, přemožitelka Gibraltar, a ani letos není cílem tohoto štafetového plavání závod, ale podpora

zdravé aktivity a utužování mezigeneračních vztahů. Výsledky společné snahy se dozvíme během měsíce března a výjimečné výkony jednotlivců, mezigeneračních dvojic a celých plaveckých týmů budou oceněny. Pomozme našim pardubickým seniorům v jejich snaze!

Tereza Jarošová, Krajská knihovna

Seniorcentrum

7. 2. 13.00 Hravá kavárnička
9. 2. 14.00 Hudební odpoledne se Zuzanou Grohovou
16. 2. 14.00 Videoprojekce: „Francouzská řiviera II, III“
18. 2. 14.00 Posezení s harmonikou
24. 2. 10.00 Promítání pro seniory: „Zbožňovaný“, Cinestar, 85,- Kč

Hronovická hostila ty nej sportovce za rok 2021

Pardubice mají za sebou vyhlášení dalšího ročníku ankety Nejúspěšnější sportovci Pardubicka 2021. Tentokrát se ocenění dočkaly více jak tři desítky nominovaných sportovců, kteří byli vybráni napříč kategoriemi zahrnujícími trenéry, družstva i jednotlivce, juniory i dospělé. Další dvě osobnosti doplnily také řady sportovců v Síni slávy pardubického sportu.

„Jsem rád, že jsme se oproti loňskému ročníku mohli opět sejít v Kulturním domě Hronovická a sdílet tento večer s širším

okruhem lidí než jen s oceněnými sportovci. Nejen v našem městě, ale po celém regionu máme stále koho oceňovat, těch skvělých výkonů, které si titul Nejúspěšnější sportovec Pardubicka zaslouží, je opravdu hodně. Věřím, že každý ročník této ankety je pro všechny sportovce další motivací, jak své výkony ještě zlepšovat,“ podotýká k slavnostnímu vyhlášení primátor Pardubic Martin Charvát.

Veřejnost radnici zaslala celkem 62 tipů, z nichž bylo oceněno dohromady 35 vybraných nominací včetně dvou nových

členů Síne slávy. „V rámci letošního ročníku jsme měli tu čest rozšířit Síň slávy o další dvě úžasné sportovní osobnosti. Tou první je bývalá vynikající plavkyně Jana Klusáčková, která má na svém kontě řadu výtečných plaveckých výkonů, z nichž řada se zapsala do knihy českých rekordů. Své úspěchy však často slavila i za hranicemi České republiky, zejména díky účastem na mistrovstvích světa, ale i olympijských hrách. Dnes se navíc věnuje trénování mladých plavkyň a plavců. Druhou osobností, která doplní řady Síne

slávy, je Luboš Kubík, bývalý vynikající fotbalový reprezentant z našeho regionu. Řada z nás má ještě v živé paměti tažení národního týmu v Anglii až ke stříbrné medaili, ale i účast na světovém šampionátu v Itálii. Stal se také nejlepším obráncem americké MLS a je stále velkým podporovatelem pardubického klubu. Těším se, až tato dvě jména brzy společně odhalíme také v Chodníku slávy před enteria arenou,“ dodává náměstek primátora zodpovědný za oblast sportu Jakub Rychtecký.

Ocenění sportovci roku 2021

Kategorie mládež jednotlivci

Daniel Cimburek (potápění, Klub potápěčů Pardubice)

Jan Doležálek (atletika, Hvězda Pardubice)

Daniel Gracík (plavání, SC PAP)

Vojtěch Havlíček (badminton, TJ Sokol Polabiny)

Michal Hrádek (lední hokej, HC Dynamo Pardubice)

Michal Kasal (karate, Karate Lions)

Johana Klecová (radiový orientační běh, ROB Pardubice)

Tomáš Panchártek (veslování, skif, ČVK Pardubice)

Mikuláš Plšek (plážový volejbal, Beachpoint)

Simona Ručová (atletika, Hvězda Pardubice)

Kategorie dospělí jednotlivci

Jan Čejka (plavání, SC PAP)

Veronika Činková (veslování, ČVK Pardubice)

Pavlaína Flamíková (veslování, ČVK Pardubice)

Jan Jeřábek (fotbal, FK Pardubice)

Ondřej Rolenc (kanoe, TJ Synthesia Pardubice)

Jana Stehlíková (orientační běh, OK Lokomotiva Pardubice)

Milan Tesař (karate, Karate Lions)

Martin Turek (softball, Softball Pardubice)

Jiří Vondráček (atletika, Hvězda Pardubice)

Tomáš Vyoral (basketbal, BK Pardubice)

Kategorie mládež družstva

FK Pardubice U19 (fotbal)

Kategorie dospělí družstva

FK Pardubice A-tým (fotbal)

HC Dynamo Pardubice A-tým (lední hokej)

BK Pardubice (basketbal)

Kategorie handicapovaní sportovci

Michal Enge (hod diskem a kuželkou, Atletika Bez Bariér) (na snímku)

Wheelchair basketbal Studánka Pardubice (basketbal)

Kategorie trenér

Jiří Hadrava (bikros, TJ BMX Pardubice)

Ondřej Charvát (karate, Karate Lions)

Martin Kratochvíl (plavání, SC PAP)

Pavel Němeček (fotbal, FK Pardubice)

Iva Tlapáková (atletika, Hvězda Pardubice)

Kategorie mimořádný výkon

Vítězslav Marek (motocross, Cermen racing team)

oddíl ČVK Pardubice (veslování)

Síň slávy pardubického sportu

Jana Klusáčková (plavání) (na snímku)

2x účast na OH (2004 Athény, 2008 Peking), 3. místo na Světové univerziádě 2005, několikanásobná účast na MS a ME, finalistka ME, několikanásobná držitelka českých rekordů.

Luboš Kubík (fotbal)

bývalý člen československé i české fotbalové reprezentace (v letech 1985-

1997 odehrál celkem 56 zápasů), účast na MS 1990 v Itálii, stříbrná medaile z EURA 1996 v Anglii, působil v zahraničních klubech v Itálii, Francii, Německu a USA, zahrál si finále poháru UEFA za Fiorentinu, s klubem Chicago Fire vyhrál MLS Cup a získal ocenění Defender of the year. Po ukončení hráčské kariéry se věnoval trénování a funkcionářským rolím, působil jako asistent trenéra olympijského týmu USA, v roce 2010 jako asistent Boba Bradleyho u reprezentace USA byl jediným českým účastníkem na MS 2010. Dlouholetý funkcionář FK Pardubice.

Pardubice

Křížovka o ceny

Pardubice byly během 2. světové války dějištěm významných národních událostí spojených s paravýsadkem Silver A a heydrichiádou. Hrdinství českých odbojářů Němci pomstili popravami skoro dvou set lidí na pardubickém Zámečku. Zásadní události z válečného období se odehrály v roce 1942 a město si je bude v rámci 80. výročí připomínat po celý letošní rok.

Nedostatek **TAJENKA** přiměl exilovou československou vládu v Londýně k vyslání výsadků s cílem navázat kontakt s odbojovým hnutím. Do výcviku na provedení operace byli povoláni rotmistr Jozef Gabčík (užívající křestní jméno Josef) a rotný Karel Svoboda. Svoboda byl ovšem koncem roku 1941 kvůli úrazu při cvičném seskoku z operace vyřazen a na Gabčíkův návrh nahrazen Janem Kubišem.

Znění tajenky nám pošlete do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2. Tajenka z minulého čísla: **PROTEKTORÁTU**. Výherkyní se tentokrát stala paní Jana Nováková. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové/telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	100	PROUD ŘEKY	OZN.LETATEL ANTONOV	RADIÁLNÍ KOMUNIKACE	 Pardubice	SLITINA MĚDI	NEJVĚTŠÍ NĚMECKÁ ŘEKA	SPZ KLATOV	 Pardubice	TRÁVA	OBYVATEL JAKUTSKA	ARABŠTÍ KONĚ
UMĚLECKÁ HVĚZDA					HUSÍ PERO				BÝVALÁ SPZ PLZNĚ - JIHU			
1000 KG (SLOVENSKY)					OKOPÁVAT				NEPÁROVÉ VESLO			
					HROBY				KLASICKÉ DÍLO			
V POŘÁDKU			DRUH LETADÉLKA SROVNAT (VOJENSKY)					CHORVATSKÁ ŘEKA				
								NEDOSTATEK JÍDLA				
 Pardubice	POVĚŘIT NĚJAKÝM ÚKOLEM	ZŘÍČENINA U KUTNÉ HORY					DO HLOUBKY					
		TÁZÁNÍ					ČERNÝ PTÁK					
TAJENKA												
KORÁLOVÉ OSTROVY						RŮST (ZASTA- RALE)					OBRÁCENÁ STRANA	CITOSLOVCE POCHOPENÍ
						ZLÝ ČLOVĚK						
ČÍSELNÉ ÚDAJE					OCHOTNĚ						ZN. RADIA	
					ZN. MOLYB- DENU						RADA BEZPEČ- NOSTI	
ZÁPOROVÁ SPOJKA				LENÍK				KOLO				
SEKNOUT				SYMETRÁLA				ŠVÉDSKÁ HUDEBNÍ SKUPINA				

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Bourání staré barokní radnice a sousedních domů na náměstí, podzim roku 1892 (fotoarchív VČM).

V minulých Toulkách jsme začali vyprávět o významné osobnosti novodobých pardubických dějin, o Františku Hoblíkovi (1842–1926), majiteli významné pardubické knihtiskárny, komunálním politikovi a dlouholetém starostovi města. Dnes ukončíme toto vyprávění a přiblížíme si Hoblíkův životní příběh od doby, kdy se natrvalo usadil v Pardubicích.

Když se František Hoblík v roce 1881 usadil v Pardubicích natrvalo, už město a přední osobnosti dobře znal. Dostavěný dům čp. 254 s tiskárnou na Alžbětině třídě (dnes tř. 17. listopadu) měl dobrou adresu. Šlo o hlavní přístupovou cestu k nádraží a zároveň nedaleko od centra města. Aktivně se zapojil do společenského života a stal se členem několika spolků. Patřil například k prvním členům Obchodnického spolku, který si předsevzal, že veškerá obchodní korespondence bude psána jenom česky; roku 1882 spolek také navrhoval městské radě zřízení městské spořitelny (stalo se tak až roku 1886).

Pardubice v té době pociťovaly, stejně jako celá země, zesílený politický kvas poté, co se čeští poslanci po patnáctileté rezistenci vrátili do Vídně do lavic říšské rady a zemského sněmu v Praze. Horečně se jednalo o úpravě volebních řádů, o jazykové otázce (uznání češtiny jako úředního jazyka) a prosazení svěbytného právního postavení Království českého v tzv. Předlitavské části rakousko-uherské monarchie aj. Dříve víceméně jednotná česká politika se začala názorově štěpit na konzervativní staročechy a svobodomyšlné pokrokaře mladočechy. V době, kdy František Hoblík přišel do Pardubic, se tyto rozpory začaly stále více a více prohlubovat. Sám patřil k aktivním mladočechům a stal se i členem obecního zastupitelstva. Ve volbách v roce 1886 se už dostal do městské rady jako první náměstek starosty města, jímž byl dlouhá léta obchodník Leopold Werner. Ten v květnu 1888 zemřel a na zbytek volebního

období (1889) zvolilo obecní zastupitelstvo starostou Františka Hoblíka.

V říjnu 1888 se pod Hoblíkovým vedením konalo důležité zasedání zastupitelstva, které schvalovalo záměry budoucích velkých projektů. Patřilo k nim rozhodnutí zbourat starou radnici a na jejím místě a sousedních domů postavit radnici novou; postavit pro armádu konečně nová kasárna a poté moci zbourat přízemní objekty jezdeckých kasáren obepínajících historické centrum, čímž se získá cenný prostor spojující staré a nové město. Zrodil se tenkrát i záměr zřídit ve městě střední průmyslovou školu. Zastupitelstvo cítilo též potřebu dalších prostor pro školy obecní a měšťanské. V nadcházejících volbách roku 1889, poznamenaných rozpory mladočechů se staročechy, se Hoblík na místě starosty neudržel. Stal se jím pro období do roku 1893 všeobecně známý a letitý poslanec říšské rady i zemského sněmu, advokát JUDr. Jan Žák (staroček). V obecních volbách roku 1893 už ale Hoblík zvítězil a stal se starostou města na příštích 6 let (zvítězil znovu ve volbách roku 1896).

Projekty nastíněné zmíněného roku 1888 a další záměry se realizovaly vesměs za Hoblíkova starostenství. Představovaly mimořádné náklady a město se nebezpečně zadlužovalo, což kritizovala opozice. Požadavky kontroly hospodaření a účelnosti nákladů se stávaly častým bodem jednání zastupitelstva. Týkalo se to i kontroverzní stavby radnice. Naštěstí se neprosadil návrh na rozvezení zámeckých valů nebo zbourání několika domů na jižní straně náměstí a místo nich vybudování komunikace

spojující historické centrum s Karlovou ulicí. Nepodařilo se zatím ale ani postavit uvažovanou budovu sokolovny, divadla, muzea ani přestavbu děkanského kostela nebo vyřešit osvětlení města. K významným počínům ovšem patřilo zřízení průmyslové školy, postavení nové novoměstské školy a přístavby několika školních budov. Celkově město nebývale rostlo, včetně jeho hospodářského potenciálu.

František Hoblík byl hluboce věřící evangelík. Projevovalo se to mj. i v jeho nakladatelských aktivitách. Patřil k iniciátorům vzniku samostatného evangelického sboru v Pardubicích a postavení vlastního kostela. Tato myšlenka se uskutečnila roku 1897, když se na rohu Sladkovského a Hronovické ulice zprovoznil nový evangelický kostelík.

V politicky bouřlivých časech konce 90. let se společnost názorově stále více diferencovala a tvořila se různá zájmová uskupení, základna budoucích samostatných politických stran. Starosta Hoblík začal tenkrát ztrácet politickou iniciativu. Na veřejných shromážděních častěji místo něj promlouvali jménem města jiní členové městské rady. Ve volbách do obecního zastupitelstva v září 1899 pardubičtí voliči Hoblíka do zastupitelstva sice opět vyslali, ale už neprošel do městské rady a starostou města se stal Hoblíkův politický konkurent, staroček, advokát JUDr. Antonín Formánek. Situace se nezměnila ani později. Po následujících obecních volbách až do první světové války zůstal exstarosta Hoblík sice členem obecního zastupitelstva (byl jím plných 24 let), ale výše už nikdy nepostoupil. Dál se věnoval působení v několika místních spolcích, zejména těch živnostenských. Až do vypuknutí první světové války zůstal členem představenstva pardubické filiálky Živnostenské banky. Kromě toho býval až do války volen za delegáta Obchodní a živnostenské komory v Praze do sboru „cenzorů“ (dozorčí rady) pardubické filiálky rakousko-uherské banky.

Po ústupu z velké komunální politiky se František Hoblík více věnoval své knihtiskárně a litografickému ústavu na Alžbětině třídě (dnes tř. 17. listopadu). V 90. letech vyrostly ve městě další dvě konkurenční tiskárny a od začátku 20. stol. přibývaly další. Hoblíkův podnik se už tolik jako dříve neprojevoval nakladatelskou aktivitou, ale sázel na kvalitu tisku, zvláště na litografii. U Hoblíků se tisklo velké množství kolorovaných litografií pohlednic z mnoha míst v Čechách a zřejmě i na Moravě. V této souvislosti nutno s politováním konstatovat, že se zatím nenašel nikdo, kdo by zmapoval tuto

pozoruhodnou produkci pardubické tiskárny. Významným počinem jistě bylo vydání a tisk třísvazkového díla Klimenta Čermáka a Bedřicha Skrbka (mimochodem, účetního firmy) „Mince Království českého za panování rodu Habsburského“ (1891 až 1913), podobně je i vydání a tisk pozoruhodného obsáhlého kolektivního díla vlastivědné monografie „Pardubicko – Holicko – Přeloučsko“, vydávaného za redakce Františka Karla Rosůlka po sešitech v letech 1903 až 1926.

Naděje Františka Hoblíka na rozkvet podniku posilovala od konce 90. let víra v nadějněho syna Karla. Narodil se 1879, po vysokoškolském studiu (předcházela mu reálka v Pardubicích) a absolvování vojenské služby se vrátil do Pardubic, kde jej otec zasvěcoval do řízení podniku. Když se oženil, učinil z něho otec ředitele a spolumajitele firmy. Radost v rodině jistě způsobilo, když se mladým manželům narodil 14. září 1913 první potomek, syn Rudolf, a hned nato 20. dubna 1914 druhý syn Jiří. Karel Hoblík už byl v Pardubicích známou a poměrně oblíbenou osobností. Byl to nadšený divadelní ochotník, který příležitostně režíroval, prý i výborný recitátor, aktivní jednatel Literárního spolku.

Jenomže ještě v průběhu roku 1914 se Hoblíkovým zhroutil svět. Vypukla první světová válka. Rakousko vyhlásilo 26. července částečnou a pět dní poté všeobecnou mobilizaci. Karel Hoblík nastoupil jako poručík v záloze u domobraneckého pluku ke své posádce v Lovosicích. Pár dní nato se tam před někým ve slabé chvíli nějak nelichotivě vyjádřil o monarchii a válce. Svědek tohoto „úletu“ (vlastizrady) Karla udal. Ten byl zadržen a hrozil mu vojenský soud. Když jej vedli 4. srpna zřejmě k výsledku nebo soudu, raději ze zoufalství volil sebevraždu: vyskočil z okna druhého patra budovy a namísto byl mrtev. Zdrčené rodině se podařilo získat povolení velitelství pluku a okresního hejtmanství v Litoměřicích, aby mohla tělo převézt do Pardubic k pohřbu. Ten se konal 9. srpna za účasti obrovského množství lidí. Pohřeb Karla Hoblíka se tak stal neformální tichou manifestací obyvatel Pardubic proti válce a tehdy už i čím dál tím více nenáviděnému režimu rakousko-uherské monarchie.

Zoufalství rodiny nebralo konce. František Hoblík se už ze ztráty jediného syna a nástupce nevzpamatoval. Uzavřel se do svého smutku a přestal komunikovat s okolím. Hned po válce roku 1918 knihtiskárnu prodal společníkům Jiřímu Čížkovi a B. Turkovi. Začala se tím také psát nová kapitola historie tohoto podniku. Hoblík se už depresí nezbažil a zemřel v ústraní roku 1926 ve věku 84 let.

František Šebek

